

Účetní informace jako základ pro finanční kontrolu a interní audit

Alena Palenčárová

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Alena PALEŇČÁROVÁ**

Osobní číslo: **M09181**

Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**

Studijní obor: **Účetnictví a daně**

Téma práce: **Účetní informace jako základ pro finanční kontrolu
a interní audit**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši zaměřenou na účetní informace pro finanční kontrolu a interní audit ve veřejné správě.

II. Praktická část

- V rámci interního auditu proveďte finanční analýzu Městského úřadu v Bystřici pod Hostýnem.
- Na základě provedené finanční analýzy vyslovte doporučení pro Městský úřad v Bystřici pod Hostýnem.

Závěr

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavlová
ředitelka ústavu

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavlová
ředitelka ústavu

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

GRŮŇ, L. Finanční právo a jeho instituty. 3. vydání. Praha: Linde, 2009. 335 s. ISBN 978-80-7201-745-4.

MOLÍN, J. Protiprávní jednání z pohledu profesní odpovědnosti auditorů, daňových poradců a účetních. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 188 s. ISBN 978-80-7357-600-4.

NEMEC, J. Kontrola ve veřejné správě. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. 158 s. ISBN 978-80-7357-558-8.

PEKOVÁ, J. Finance veřejné samosprávy: Teorie a praxe v ČR. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2011. 588 s. ISBN: 978-80-7357-614-1.

TOMANCOVÁ, J. Veřejná správa a finance. 1. vydání. Brno: Albert, 2009. 164 s. ISBN 978-80-7326-162-7.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Milana Otrusinová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **2. dubna 2012**
Termín odevzdání bakalářské práce: **18. května 2012**

Ve Zlíně dne 2. dubna 2012

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách),¹ ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 30. 4. 2012

Palmečanova Alena

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédá k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Abstrakt česky

V mé bakalářské práci se zabývám tématem účetních informací sloužících k finanční kontrole a internímu auditu a pak také i samotným procesem finanční kontroly a interního auditu ve veřejné správě. V praktické části je zpracována finanční analýza, která spadá pod finanční kontrolu. Tato analýza byla provedena pro město Bystřice pod Hostýnem na základě informací získaných od Městského úřadu v Bystřici pod Hostýnem. Na závěr je vyhodnocena analýza a uvedeny doporučení pro vedení města Bystřice pod Hostýnem.

Klíčová slova: finanční kontrola, interní audit, auditor, účetní informace, finanční audit.

ABSTRACT

In my bachelor thesis I deal with the theme of accounting information be used for financial control and internal audit a then the process of financial control and internal audit in public administration itself. In practical part is made up financial analysis, which belongs to financial control. This analysis was made for town Bystřice pod Hostýnem on basis of information received from Municipality in Bystřice pod Hostýnem. At the end there is evaluated the analysis and given recommendations for management of town Bystřice pod Hostýnem.

Keywords: Financial Control, Internal Audit, Auditor, Accounting Information, Financial Audit.

Poděkování

Děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Milaně Otrusínové, Ph. D. za odbornou pomoc při vypracování bakalářské práce.

Děkuji Městskému úřadu v Bystřici pod Hostýnem za poskytnutí materiálů a informací pro zpracování finanční analýzy.

Dále děkuji své rodině za psychickou podporu během mého studia.

Ve Chvalčově dne 28. 4. 2012

Motto

“Veřejný sektor je všude přítomný, a my si to uvědomujeme – obzvláště, při placení daní!“
(Jackson, P. M., Brown, C. V.)

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 FINANČNÍ KONTROLA	12
1.1 ÚČETNÍ INFORMACE	12
1.1.1 Obecné účetní informace.....	12
1.1.2 Další účetní informace potřebné pro finanční kontrolu	18
1.2 ZÁKONY A PŘEDPISY	19
1.3 KONTROLA VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	20
1.4 DRUHY KONTROL	21
1.5 PRŮBĚH FINANČNÍ KONTROLY	22
1.6 ZÁVĚR A HODNOCENÍ FINANČNÍ KONTROLY	23
2 INTERNÍ AUDIT	24
2.1 VYMEZENÍ POJMU INTERNÍ AUDIT.....	24
2.2 DRUHY AUDITU	25
2.3 PODMÍNKY INTERNÍHO AUDITU	26
2.4 ÚČETNÍ INFORMACE POTŘEBNÉ PRO INTERNÍ AUDIT	26
2.5 PRŮBĚH INTERNÍHO AUDITU	28
2.6 ZÁVĚR A HODNOCENÍ INTERNÍHO AUDITU	30
2.7 ROZDÍL MEZI EXTERNÍM A INTERNÍM AUDITEM	31
2.8 NOVELA ZÁKONA Č. 320/2001 SB.....	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
3 PŘEDSTAVENÍ MĚSTA BYSTRICE POD HOSTÝNEM	34
4 HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA	37
4.1 ANALÝZA MAJETKOVÉ STRUKTURY	37
4.1.1 Analýza majetkové struktury pro rok 2008 a 2009 - vertikální	37
4.1.2 Analýza majetkové struktury 2008/2009 – horizontální	39
4.1.3 Analýza majetkové struktury pro rok 2010	41
4.2 ANALÝZA FINANČNÍ STRUKTURY	42
4.2.1 Analýza finanční struktury roku 2008 a 2009 - vertikální	43
4.2.2 Analýza finanční struktury rok 2008/2009 – horizontální	44
4.2.3 Analýza pasiv roku 2010	44
4.3 ANALÝZA ROZPOČTU.....	46
4.3.1 Rok 2008	46
4.3.2 Rok 2009	47
4.3.3 Rok 2010	49
4.4 ANALÝZA NÁKLADŮ A VÝNOSŮ ROKU 2010.....	50
4.5 ANALÝZA VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ.....	52
5 ROZDÍLOVÉ A POMĚROVÉ UKAZATELE	53

5.1	ANALÝZA ČISTÉHO PRACOVNÍHO KAPITÁLU.....	53
5.2	ANALÝZA ZADLUŽENOSTI, MAJETKOVÉ A FINANČNÍ STRUKTURY.....	54
5.3	ANALÝZA LIKVIDITY	55
5.4	ANALÝZA RENTABILITY	57
5.5	NOVINKY PO ROCE 2010.....	57
6	ZÁVĚR FINANČNÍ ANALÝZY A DOPORUČENÍ.....	58
6.1	DOPORUČENÍ.....	61
	ZÁVĚR	64
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	65
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	69
	SEZNAM OBRÁZKŮ	70
	SEZNAM TABULEK.....	71
	SEZNAM GRAFŮ	72
	SEZNAM PŘÍLOH.....	73

ÚVOD

Bakalářská práce, kterou jsem vytvořila v rámci studia oboru Účetnictví a daně, nese název „Účetní informace jako základ pro finanční kontrolu a interní audit.“ Tuto práci jsem zaměřila na veřejnou správu, protože jsem praxi ve třetím ročníku na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně vykonávala na Městském úřadě v Bystřici pod Hostýnem. Díky této praxi jsem se seznámila s fungováním chodu a hospodařením tohoto města.

Práce je tvořena dvěma částmi – teoretickou částí a praktickou částí. V teoretické části jsem se zaměřila na účetní informace, které jsou potřebné pro finanční kontrolu a interní audit, a které mají vybrané účetní jednotky, v našem případě územní samosprávné celky, povinnost zveřejňovat po skončení účetního období v závěrečném účtu. Tato část byla zpracována na základě knižních a internetových podkladů a také zákonů, které s daným tématem souvisí. Je zde i zmínka o novele zákona č. 320/2001 Sb. a reformě, která probíhá u vybraných účetních jednotek.

Dopady, které se zavedením změn v účtování a vykazování souvisí, se nachází nejen v teoretické části, ale i praktické, kde přímo na číselném vyjádření lze poznat, jak se situace změnila. Dále v praktické části najdeme analýzu rozvahy jak z majetkového hlediska, tak z hlediska finanční struktury pro roky 2008, 2009 a 2010. V některých případech jsou uvedeny pro rok 2009 dva údaje a to z důvodů změn v účtování a vykazování. Byl zanalyzován i rozpočet, který finanční odbor sestavil před daným rozpočtovým obdobím jako plán. Dalším výkazem, který v této práci bude zanalyzován je výkaz zisku a ztráty, ovšem pouze pro rok 2010, kdy účetní jednotky územních samosprávných celků dostaly povinnost tento výkaz sestavovat pro hlavní činnost. Díky výkazu zisku a ztráty pak mohl být lépe analyzován hospodářský výsledek, který se pro rok 2008 a 2009 velmi těžce určoval. Po této analýze došlo k hodnocení výsledků poměrových a rozdílových ukazatelů – čistého pracovního kapitálu, zadluženosti, majetkové a finanční struktury, likvidity a rentability.

V závěru této práce se nachází vyhodnocení celkové finanční analýzy a také doporučení pro Městský úřad v Bystřici pod Hostýnem, které byly vytvořeny na základě informací získaných z výkazů a závěrečného účtu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 FINANČNÍ KONTROLA

Finanční kontrola vyplývá ze Zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. Slouží k zajištění dodržování zákonnosti a finanční disciplíny v oblasti finančních vztahů. Finanční kontrolou se nazývá činnost státních či jiných orgánů při kontrole daného stavu se stavem předpokládaným finančně-právními předpisy. Zjišťuje také příčiny, proč není současný stav shodný se stavem podle předpisů.

Finanční kontrolu a dozor vykonávají v České republice: Česká národní rada, vláda, Nejvyšší kontrolní úřad, Komise pro cenné papíry, Úřad vlády, Česká národní banka, Úřad pro dohled nad družstevními záložnami, Ministerstvo financí, finanční úřady, orgány obcí a územních samosprávných celků, celní orgány, devizové orgány, správy finanční kontroly.

Rozlišujeme několik druhů finanční kontroly uvedené panem Grúněm (2004):

- rozpočtová kontrola – tvorba, rozdělování a používání veřejných rozpočtů;
- daňová kontrola – vykonávají ji finanční úřady i Nejvyšší kontrolní úřad;
- celní kontrola – jedná se o úkony celních orgánů v rámci celního dohledu;
- bankovní kontrola – uskutečňována Českou národní bankou na základě zákona o České národní bance a zákoně o bankách;
- devizová kontrola – upravuje ji devizový zákon a uskutečňují ji devizové orgány, jako je Česká národní banka a ministerstvo financí.

1.1 Účetní informace

Nejdůležitějšími a nejcennějšími informacemi v oblasti účetnictví jsou účetní informace, díky kterým získává nejen účetní jednotka, ale i externí uživatelé těchto informací, důležité podklady pro své rozhodování, informovanost a kontrolu.

1.1.1 Obecné účetní informace

Paseková (2008) uvádí, že obecné účetní informace jsou používány všemi účetními jednotkami, interními i externími uživateli. Informace plní funkce: informační, evidenční, důkazní, rozhodovací, řídicí, daňová. Účetní informace musí podávat podniku i ostatním uživatelům věrný a poctivý obraz o ekonomické činnosti podniku, informovat o finanční pozici formou rozvahy, o výkonnosti z informací zaznamenaných ve výkazu zisku a ztráty, a také o vytváření peněžních prostředků.

V zákoně č. 563/1991 Sb., o účetnictví najdeme, že relevantnost, včasnost, objektivita, srozumitelnost a srovnatelnost patří k nejdůležitějším kvalitativním charakteristikám účetních informací. Zaměříme-li se na každou z těchto charakteristik, pak:

- relevantnost znamená významnou a důležitou informaci vyhodnocující minulost a také předpokládá vývoj v budoucnosti,
- včasností je myšlena aktuálnost účetní informace,
- průkazné a nezaujaté informace v účetnictví jsou charakterizovány jako objektivita,
- jasné, logické a nekomplikované účetní informace znamenají srozumitelnost,
- srovnatelnosti je dosaženo shodným měřením, oceňováním a vykazováním účetních informací.

Účetní informace musejí být zaznamenány do účetnictví dle kvalitativních požadavků (úplnost, průkaznost, přehlednost, správnost, srozumitelnost, trvanlivost) jak uvádí Paseková (2008). Po splnění těchto požadavků a zpracování účetních informací vznikají základní účetní výkazy.

V českém účetnictví musí obce sestavovat účetní závěrku, která se skládá od roku 2010 z výkazů: Rozvaha, Výkaz zisku a ztráty, Příloha, Přehled o peněžních tocích, Přehled o změnách vlastního kapitálu. Do roku 2010 neměly účetní jednotky povinnost sestavovat výkaz zisku a ztráty pro hlavní činnost, pouze pro činnost hospodářskou. Po novele došlo ke změně, kdy tuto povinnost obec má.

Rozvaha

Rozvaha se někdy nazývá bilancí podniku a má za úkol informovat o majetku, závazcích a vlastním kapitálu. Dále v díle Pasekové (2008) najdeme funkce rozvahy a uspořádání jednotlivých účtů. Tímto výkazem tedy posuzujeme, jaký objem majetku podnik používá a z jakých zdrojů tento majetek financuje. Mezi funkce rozvahy patří přehled aktiv a pasiv v peněžním vyjádření k určitému datu, a také umožňuje zjištění výsledku hospodaření.

Aktiva v rozvaze jsou uspořádána podle likvidity a to od nejméně likvidního majetku, po oběžný likvidní majetek. Pokud není majetek vykázan v rozvaze, musí být evidován na podrozvahových účtech. Seznam účtů, které obec vede na těchto účtech, je k vidění závěrečném účtu, který je každoročně sestavován.

V letech 2008 a 2009 byla stálá aktiva Městského úřadu v Bystřici pod Hostýnem, pro který je v praktické části prováděna finanční analýza, rozdělena do těchto skupin:

Dlouhodobý nehmotný majetek, Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku, Dlouhodobý hmotný majetek, Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku, Dlouhodobý finanční majetek a Majetek převzatý k privatizaci. Tyto informace lze vyčíst z rozvahy Městského úřadu v Bystřici pod Hostýnem uvedené v závěrečném účtu roku 2008 a 2009 a zveřejněné Martinem Macenaurem.

Na evidenci majetku je sestavena také směrnice, která vymezuje majetek a jeho evidenci. Dlouhodobý nehmotný majetek je takový, jehož doba životnosti je větší než 1 rok a převyšuje částku 60 000Kč. Drobný nehmotný majetek je oceněn od 1 000Kč do 60 000Kč. Pro zařazení do dlouhodobého hmotného majetku je zapotřebí ocenění ve výši vyšší než 40 000Kč. Drobný hmotný majetek je také stanoven od 1 000Kč do 40 000Kč.

Oprávky k dlouhodobému nehmotnému či hmotnému majetku v letech 2008 a 2009 najdeme v nulových hodnotách, protože ÚSC neměly povinnost odpisovat majetek. Proto hodnota majetku zůstávala v historických cenách bez ohledu na opotřebení či morální zastarání. Tato skutečnost se změnila v rámci reformy a v roce 2011 účetní jednotky volily možnosti, jakým způsobem budou svůj majetek odpisovat a od roku 2012 již tuto povinnost mají.

Oběžná aktiva Městského úřadu se skládala v roce 2008 a v roce 2009 z těchto částí: Zásoby, Pohledávky, Finanční majetek, Účty rozpočtového hospodaření a další účty mající vztah k rozpočtovému hospodaření a účty mimorozpočtových prostředků, a Přejícné účty aktivní.

Materiál účtuje tato účetní jednotka jak způsobem A, tak způsobem B. Jednotlivé odbory mají ve směrnici stanoveno, kterým způsobem mají účtovat. Materiál se také analyticky rozčleňuje dle míst uskladnění. Při účtování o zásobách způsobem B účtuje úřad na účty zásob ke dni mezitímní účetní závěrky. Účtování zásob se řídí Účetním standardem č. 707 – Zásoby. Dále se o zásobách účtuje v souladu s ustanovením účtové osnovy a postupů účtování pro organizační složky státu, územně samosprávné celky a příspěvkové organizace. Používá se způsob A. Přímo do spotřeby je účtován materiál, který slouží ke kancelářským potřebám do 50Kč, a čistícím a hygienickým prostředkům.

V roce 2010 proběhla reforma, která stále (i v roce 2012) probíhá a vybrané účetní jednotky se snaží na tento systém naběhnout a plnit veškeré záležitosti uložené zákonem. K reformě došlo z důvodu schválení vedení účetnictví státu, a to od 1. 1. 2010.

Do roku 2009 uváděla účetní jednotka v rozvaze údaje k 1. 1. příslušného roku a k 31. 1. stejného roku. V následujícím roce, roce 2010, došlo ke změně, která měla za úkol přiblížit účetnictví vybraných účetních jednotek, zvláště územních samosprávných celků, k účetnictví podnikatelů. Rozvaha se skládala ze 4 sloupců – brutto, korekce, netto a netto minulé účetní období. Ovšem v netto minulého období jsou částky, které obsahují údaje k 1. 1. 2010, kdy účetní jednotky ještě nemusely odpisovat svůj majetek. Což znamená, že i přesto, že se jedná o údaj netto minulého období, je tato částka shodná s brutto hodnotou minulého období.

U DNM byla nově zařazena položka Drobný dlouhodobý nehmotný majetek, která se v plné hodnotě promítá do kolonky korekce, aby byla na konci roku nulová částka. V minulém období tato povinnost nebyla, proto zůstala plná částka bez korekce ve sloupci minulého období.

Oproti roku 2009 byla opět změněna struktura cizích zdrojů, kdy z ní byly vyřazeny bankovní úvěry a půjčky, které se rozřadily dle časového hlediska buď do dlouhodobých závazků, či krátkodobých závazků. Také se zrušily přechodné účty pasivní, protože od roku 2010 mají účetní jednotky územních samosprávných celků povinnost časově rozlišovat. Informace o těchto skutečnostech získáme ze Závěrečného účtu roku 2010 (2011).

Došlo také ke změnám v názvech některých účtů a ke stanovení nových syntetických účtů, které se v předchozích letech v rozvaze nenacházely. U dlouhodobého nehmotného majetku jsou to nově účty: Povolenny na emise a preferenční limity, Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku, Uspořádací účet technického zhodnocení DHM, Termínované vklady dlouhodobé. Pokud má obec v plánu prodej majetku, musí jej ocenit reálnou hodnotou. Účetní jednotka má také možnost tvořit rezervy i v hlavní činnosti a účtovat o časovém rozlišení.

Svobodová (2010) ve své knize uvádí změny, které vyplynuly z novely pro účetní jednotky územních samosprávných celků. Nově účetní jednotka používá oprávkky k drobnému DHM a DNM, kdy díky této operaci jsou netto hodnoty nulové. Dále je také účtováno o tvorbě opravných položek u pohledávek. Z rozvahy byl vypuštěn účet Základní stádo a tažná zvířata, a tyto položky se pro rok 2010 účtovali do Ostatního DHM. Také byl zrušen účet Zvířata a pro rok 2010 bude místo tohoto účtu účtováno na Ostatní zásoby.

Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty obsahuje účetní informace o výtěžcích podniku, schopnosti zhodnotit vlastní zdroje v daném účetním období. Výkaz je tvořen položkami, které nám ve výsledku ukáží, zda podnik hospodařil dobře a dosáhl zisku, či se mu podnikání v účetním období nedařilo a propadl se do ztráty, tvrdí Paseková (2008).

Výkaz obsahuje podrobně rozepsané náklady a výnosy účetní jednotky jak uvádí Svobodová (2010). Vybrané účetní jednotky do novely zákona neměly povinnost sestavovat výkaz zisku a ztráty pro hlavní činnost, pouze pro činnost vedlejší. Od roku 2010 tuto povinnost mají a to jak pro hlavní činnost, tak vedlejší činnost. Tyto dva sloupce uvádí jak v běžném období, tak minulém období. V účetním období 2010 se podle Vyhlášky č. 410/2009 Sb. ve sloupcích minulého období žádné informace neuvádí.

Zavedením této povinnosti se mohou uživatelé, kteří se zajímají o hospodaření obcí a také stát, lépe orientovat v hospodaření obce a výsledku hospodaření, který vykazují. Dříve z rozvahy nebylo jednoznačné, jakého výsledku hospodaření opravdu obec dosáhla, protože se pro účely zobrazení v rozvaze používal pouze rozdíl příjmů a výdajů. Stanovením a sestavením rozpočtu a v něm přebytku/schodku se také neshodovalo přímo s výsledkem hospodaření v rozvaze. Tedy byly dva výsledky a bylo těžké posuzovat, který z nich se dal považovat za lépe vystihující situaci hospodaření. Novela v tomto směru byla přínosem.

Přehled o změnách základního kapitálu a přehled o peněžních tocích

Co se týká přehledu o změnách vlastního kapitálu, tak podává informace o vlastním kapitálu a podrobně jej rozepisuje. I pro tento výkaz je vytvořen od roku 2010 závazný vzor. Výkaz se skládá ze 4 sloupců, informuje Svobodová (2010). V prvním z nich se uvádí informace o stavu k rozvahovému dni minulého období. Druhý sloupec nese informace k rozvahovému dni o zvýšení stavu v běžném období a vykazuje se v kladném čísle. V třetím sloupci najdeme snížení stavu jednotlivých položek se záporným znaménkem. Čtvrtý sloupec jsou uvedeny jednotlivé položky o změnách vlastního kapitálu v hodnotě k rozvahovému dni.

Informace o změnách ve finanční situaci podniku, tvorbě a použití peněžních prostředků, získáme z přehledu o peněžních tocích. ÚSC mají pro tento účetní výkaz závazný vzor. Obecně existují dvě metody výpočtu – přímá metoda a nepřímá metoda. Přímá metoda se vyznačuje svou jednoduchostí, kdy se k počátečnímu stavu peněžních prostředků přičtou

přírůstky peněžních prostředků, odečtou úbytky těchto prostředků a tímto výpočtem dosáhneme konečného zůstatku. Ze závazného vzoru (příloha č. 2) pro vybrané účetní jednotky vyplývá, že jsou povinny sestavovat výkaz metodou nepřímou. Podle Paskové (2008) se vychází ze skutečností, že náklad nemusí být současně úbytkem peněz; výdaj nemusí být současně i náklad; výnos nemusí znamenat přírůstek peněz; a příjem nemusí být současně i výnosem. Postup, jak dojdeme k výsledku nepřímou metodou, ukazuje obrázek č. 1.

POČÁTEČNÍ STAV PENĚŽNÍCH PROSTŘEDKŮ Výsledek hospodaření běžného období + odpisy + tvorba dlouhodobých rezerv - snížení dlouhodobých rezerv + zvýšení závazků (krátkodobých), krátk. bank. úvěrů, časového rozlišení pasiv - snížení závazků (krátkodobých), krátk. bank. úvěrů, časového rozlišení pasiv - zvýšení pohledávek, časové rozlišení aktiv + snížení pohledávek, časové rozlišení aktiv - zvýšení zásob + snížení zásob
= CASH FLOW Z PROVOZNÍ ČINNOSTI - výdaje s pořízením dlouhodobého majetku + příjmy z prodeje dlouhodobého majetku
= CASH FLOW Z INVESTIČNÍ ČINNOSTI dlouhodobé závazky, popř. krátkodobé závazky dopady změn vlastního kapitálu
= CASH FLOW Z FINANČNÍ ČINNOSTI
KONEČNÝ STAV PENĚŽNÍCH PROSTŘEDKŮ

Obrázek 1 Nepřímá metoda Cash Flow [Knápková, 2010, s. 50]

Rozpočet

Účetní jednotka stanovuje každoročně rozpočet pro následující rozpočtové období dle rozpočtové skladby, podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Od vzniku až po schválení rozpočtu se postupuje po jednotlivých krocích, které se nazývají rozpočtovým procesem, jak je dále v zákoně č. 250/2000 Sb. uvedeno. Rozpočtový proces je složen ze sestavení návrhu rozpočtu - sestavuje výkonný orgán obce, obvykle jde o finanční odbor. Poté je návrh rozpočtu projednáván finanční komisí, která jej předkládá k projednání obecní radě. Následuje zveřejnění návrhu, kdy se lidé k němu mohou vyjadřovat. Pak se o schválení rozpočtu hlasuje ve voleném obecním zastupitelstvu. Pokud rozpočet obce není schválen před 1. lednem rozpočtového, hospodaří obec až do schválení rozpočtu podle rozpočtového provizoria, které vychází ze skutečnosti stejného období v předchozím rozpočtovém období. Schválený rozpočet je obec povinna zveřejnit.

Za plnění rozpočtu obce jsou odpovědní výkonné orgány obce. V České republice jsou to obecní rada, finanční komise a obecní zastupitelstvo.

Co se týká kontrol, tak průběžná kontrola plnění rozpočtu se provádí během rozpočtového období a cílem je odstranění působení negativních vlivů působících na plnění rozpočtu. Po skončení rozpočtového období se provádí následná kontrola. Kontrola se provádí dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

Češková (2007) uvádí, že rozpočet, který byl schválen před 1. lednem rozpočtového období, je odrazovým můstkem a plánem, kterého se snaží účetní jednotka držet. Během rozpočtového období jsou tyto rozpočty dále upravovány, aby nedocházelo k negativním vlivům působícím na rozpočet, a nakonec porovnány se skutečným stavem.

1.1.2 Další účetní informace potřebné pro finanční kontrolu

Kontrolní orgán kontroluje celou řadu účetních záznamů, mezi ně patří i účtový rozvrh. Tato účetní písemnost je pro většinu kontrolorů okrajová, či se vůbec účtovým rozvrhem nezabývají. Ovšem pan Schiffer ve své knize nesouhlasí s názorem, že by neměl být účtový rozvrh součástí kontroly prováděné v účetnictví. Jedná se totiž o významný zdroj informací, který pomáhá kontrolorovi se lépe orientovat v účetních knihách a účetních dokladech. Proto by měl být brán jako jiné účetní záznamy a projít kontrolou.

Dalším opomíjeným úsekem kontroly jsou archivované účetní záznamy. Je to z důvodu, že špatné a nedbalé udržování archivu může vést k podvodům, rozkrádání majetku či znemožňují kontrolu dřívějších let. Zde by mělo docházet ke kontrole pořádku, úplnosti archivu účetních dokladů, ke kontrole odpovědnosti za vedení i za kvalitu písemností.

Dále kontrolou prochází knihu faktur přijatých a vystavených (daňové doklady), daňové dobropisy a vrubopisy, výpisy z bankovních účtů, pokladní doklady přijaté a vydané, výplatní listiny, protokoly o dlouhodobém majetku – uvedení do užívání a také vyřazení. I výdejky a příjemky materiálu, cestovní účetní doklady a doklady o výběru hotovosti z banky, jsou součástí kontroly. Všechny tyto účetní doklady musí být podepsány odpovědnými osobami vlastnoručním podpisem.

K účetní závěrce je potřeba přiložit přílohu, která informuje o podrobnostech finanční situace podniku, které nejsou zahrnuty v rozvaze či výkazu zisku a ztráty. V příloze jsou popsány skutečnosti, které mohou ovlivnit majetkovou a finanční situaci podniku, a vztahy se spřízněnými stranami. Tyto informace jsou podle Schiffera (2008) důležité pro investory

a externí uživatele. Proto je potřeba zajistit, aby při sestavování rozvahy, výkazu zisku a ztráty a také přílohy, nedošlo k ovlivnění vykazování nadřízenými pracovníky, kteří by chtěli finanční situaci podniku přikrášlit či zamlčet.

Rozpočtová kontrola je součástí finanční kontroly, proto je potřeba dbát na dodržování plnění rozpočtu a také zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a v neposlední řadě na vnitropodnikové předpisy, které si městský úřad sám sestavil. V rámci rozpočtových kontrol dochází k největším problémům v nedodržování a porušování nejen zákona ale právě i vnitropodnikových předpisů.

U zadávání veřejných zakázek dochází k porušování zákona č. 199/1994 Sb. o zadávání veřejných zakázek. Tento zákon bývá často porušován nekalou soutěží a snahou vedení obce, aby zakázku dostala určitá firma, která si výhru podplatila. Mimo porušení zákona je odhaleno i porušování vnitropodnikových předpisů a směrnic, které pro tuto oblast byly sestaveny a kterými se musí obce také řídit.

1.2 Zákony a předpisy

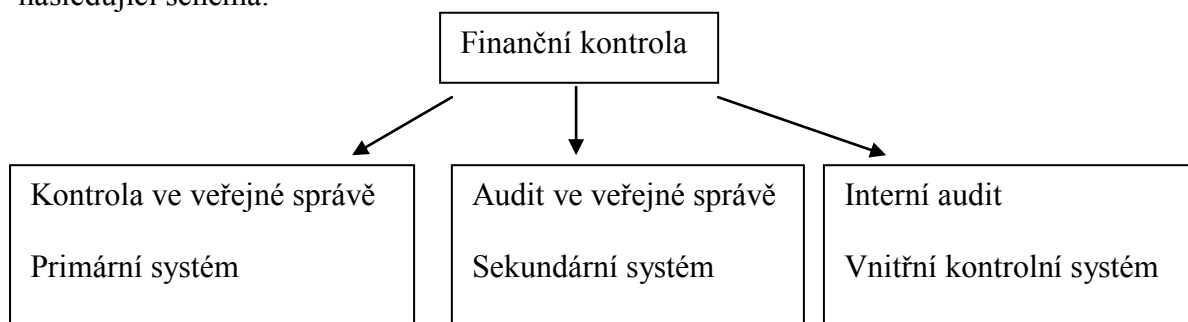
Zákony a předpisy, kterými je třeba se řídit, jsou uvedeny v České daňové správě: Legislativa a metodika. Jsou to:

- 320/2001 Sb., Zákon ze dne 9. srpna 2001 **o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů** (zákon o finanční kontrole) – „*tento zákon vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy.*“ (Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů)
- Zákon č. 128/2000 Sb. **o obcích** (obecní zřízení)
- Zákon č. 243/2000 Sb., **o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům** (zákon o rozpočtovém určení daní), ze dne 29. června 2000,
- Zákon č. 199/1994 Sb., **o zadávání veřejných zakázek**, ze dne 28. září 1994
- Zákon č. 250/2000 Sb., **o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů**, ze dne 7. července 2000
- Zákon č. 40/2004 Sb., **o veřejných zakázkách**

- Vyhláška č. 296/2005 Sb., o centrální evidenci dotací a návratných finančních výpomocí
- Vyhláška č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku
- 19/2002 FZ. Metodický výklad k nakládání s prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu a k úloze finančních úřadů v této oblasti, č. j.: 434/107 277/2001
- Legislativa a metodika České daňové správy - Pokyny D: Příčiny a důsledky porušování rozpočtové kázně
- Metodický pokyn CHJ – 3 – metodika výkonu finančního auditu
- Správa daní a poplatků: Pokyny pro rok 2010: (platnost pokynu byla ukončena)
 - Pokyn D-349 - stanovuje formát a strukturu datové správy
 - Pokyn D-348 - o stanovení lhůt při správě daní
 - Pokyn D-345 - Zrušení pokynů řady D v souvislosti se zrušením zákona o správě daní a poplatků.

1.3 Kontrola ve veřejné správě

Finanční kontrola ve veřejné správě vychází ze Zákona o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů. Je součástí systému finančního řízení zabezpečujícího hospodaření s veřejnými prostředky. Hodnocení vnitřního kontrolního systému je zobrazeno v příloze č. 1. Systém finanční kontroly v České republice znázorňuje následující schéma.

Obrázek 2 Schéma finanční kontroly [Zdroj vlastní]

Kontrola ve veřejné správě se provádí v souladu se zásadou řádného finančního řízení. Kritéria pro financování jsou dána operačním programem a musí být v souladu s vnitrostátními předpisy a předpisy Evropské unie. Řídící orgán provádí předběžnou

kontrolu schvalovacími postupy. Jak uvádí prezentace Partnerství pro Vysočinu (2005) tuto kontrolu provede řídicí orgán před vznikem závazku a poté před uskutečněním platby. Dále následuje kontrola průběžná, taktéž vykonávaná řídicím orgánem, která sleduje projekt od jeho vzniku, přes průběh realizace až po zaúčtování. Následná kontrola je prováděna na místě pouze u vybraných operací formou revizních postupů.

Hlavními cíly kontroly je prověřovat dodržování právní předpisů a opatření; zajištění ochrany veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům; včasné a spolehlivé informování vedoucích orgánů; hospodárný, efektivní a účelový výkon veřejné správy.

Kontrolní metody a postupy jsou dle zákona nejčastěji používány metody, jako je: „*zjištění skutečného stavu hospodaření s veřejnými prostředky a jeho porovnání s příslušnou dokumentací; sledování správnosti postupů při hospodaření s veřejnými prostředky; šetření a ověřování skutečností týkajících se operací; kontrolní výpočty; analýza údajů ve finančních výkazech nebo jiných informačních systémech a vyhodnocení jejich vzájemných vztahů.*“ (Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a změně některých zákonů)

1.4 Druhy kontrol

Marková (2000) ve své knize rozlišuje tyto typy kontrol: kontrola vnitřní, kontrola hospodaření právnických osob a zařízení zřízených krajem, kontrola dotací, závěrečná kontrola, přezkoumání, audit, vnější kontrola a daňová kontrola.

Aby ke kontrole mohlo dojít, jsou stanoveny orgány obcí a krajů, které kontrolují hospodaření územních celků. Mezi tyto orgány patří rada obce, která je výkonným orgánem obce, zastupitelstvo má povinnost zřídit kontrolní výbor a výbor finanční, které mají kontrolní funkce.

První kontrolou je vnitřní kontrola, která je kontrolou vlastního majetku obce. Finanční výbor obce kontroluje hospodaření jak s majetkem, tak s finančními prostředky obce, dále plnění usnesení zastupitelstva a rady obce, a dodržování právních předpisů. S tím souvisí povinnost kontrolovat právnické osoby a jejich hospodaření, dále zařízení založená nebo zřízená krajem a také kontrolovat využívání dotací, které kraj obci poskytl.

Podle zákona o rozpočtových pravidlech jsou obce a kraje povinny si nechat přezkoumat své hospodaření za uplynulý rok. Pro obce platí ustanovení §42 zákona o obcích a pro

kraje § 20 zákona o krajích. Obec může nechat své hospodaření přezkoumat prostřednictvím okresního úřadu nebo auditora i během roku, jedná-li se o mimořádnou situaci.

Závěrečný účet obce je formou závěrečné kontroly, která je prováděna za uplynulý rok. Odborné přezkoumání hospodaření obce za uplynulý rok provádí příslušný okresní úřad nebo nezávislý auditor. Veškeré náklady spojené s přezkoumáním si hradí obec sama ze svých rozpočtových prostředků.

Nezávisle na vůli obce je vykonávána kontrola vnější. Tato kontrola je zaměřena na kontrolu vedení účetnictví, účetních výkazů, inventarizace majetku, zásob, závazků.

Na základě zákona č.199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, jsou obce povinny provádět výběrová řízení na dodavatele. U zakázek, které jsou vyšší než stanovený limit, je potřeba ke schválení přítomnost zástupce Ministerstva financí. Tyto veřejné zakázky jsou předmětem kontroly.

1.5 Průběh finanční kontroly

V zákoně o finanční kontrole č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a změně některých zákonů se dozvíme procesní pravidla. Prvním z nich je vyloučení střetu zájmů. Vedoucí kontrolních orgánů musí zajistit, aby zaměstnanci vykonávající veřejnosprávní kontrolu, nebyli ke kontrolovaným osobám či k předmětu kontroly v právním nebo jiném vztahu, který by ovlivnil objektivitu kontroly. Zjistí-li se nesrovnalosti v dokladech hrazených z veřejných výdajů nebo z veřejné finanční podpory, použije kontrolní orgán postup dle zákona.

Při kontrole předběžné a kontrole přijatelnosti je zkoumáno, zda je projekt v souladu s oprávněnými aktivitami organizace, je-li akce prováděna na definovaném místě, nedochází-li k porušování české legislativy. Dále je kontrolována doba realizace a rozpočet (zda nedošlo k jeho překročení).

Kontrola fyzická je popsána v prezentaci Partnerství pro Vysočinu (2005) a vyznačuje se zjištěním skutečnosti, zda je projekt budován na místě, které je uvedeno v žádosti, byla-li zahájena práce na projektu, odpovídá-li skutečnost popisům v žádosti, a je-li dodržen zákon o veřejných zakázkách.

Po kontrole předběžné následuje kontrola průběžná, jejímž cílem je ověření plnění podmínek uvedených ve smlouvě, a zjištění, zda realizace a její dokladování je odpovídající požadovaným kritériím.

Po ukončení projektu je provedena následná kontrola, při které se na místě zjišťuje, zda došlo k naplnění záměrů projektu, dochází také k identifikaci kontrolované osoby, porovnává se výsledek realizace s obsahem smlouvy a dochází ke kontrole dodržení parametrů projektu v souladu s žádostí a smlouvou. Dochází i ke kontrole předložených dokladů.

1.6 Závěr a hodnocení finanční kontroly

Po skončení kalendářního roku územní samosprávný celek zahrnuje výsledky o ročním hospodaření do závěrečného účtu. Zde jsou údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů uvedené v plném členění a to podle rozpočtové skladby. Dalšími údaji jsou finanční operace, fondy, vyúčtování finančních vztahů k rozpočtu - státnímu, krajů, obcí, státních fondů a jiným rozpočtům. U rozpočtu jsou zahrnovány do příjmů a výdajů pouze skutečně přijaté/uskutečněné operace, které se realizovaly v daném kalendářním roce. Územní samosprávný celek musí respektovat účel rozpočtových prostředků, což patří do pravidel účelovosti. Pokud nějaké finanční prostředky obec či kraj nevyužije, převádí se do dalšího roku. Jedná-li se o účelové a časově omezené dotace nebo příspěvky, nevyužité peněžní prostředky se vrací poskytovateli.

Návrh závěrečného účtu musí být zveřejněn nejméně 15 dnů před projednáním v zastupitelstvu územního samosprávného celku. Občané mají možnost písemně či ústně vznášet připomínky k závěrečnému účtu.

Výsledky přezkoumání hospodaření jsou součástí závěrečného účtu, který je projednáván a uzavírá se vyjádřením bezvýhradného souhlasu s celoročním hospodařením. Dojde-li k výhradám, územní samosprávný celek přijme potřebná opatření k nápravě chyb a nedostatků a dochází k odškodnění, kdy jsou škody uhrazeny viníky. Tyto informace najdeme v knize od Markové (2000).

2 INTERNÍ AUDIT

Interní audit vznikl již v dobách starého Říma a úzce souvisí i s vývojem účetnictví. Dvořáček (2000) uvádí, že překladem z latiny znamená slovo audit slyšení, poslouchání, dovídání se. Je možné, že v dřívějších dobách auditoři předávali informace o výši státního majetku senátu. V angličtině znamená audit rovněž kontrolu účtů. Proto se rozšířil význam auditu jako kontrola a ověřování účetních výkazů.

Audit ve veřejné správě se řídí zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Za výkon auditu je odpovědný auditní orgán, který ověřuje řídicí a kontrolní systémy, vydává prohlášení o uzavření, kterými jsou manuály, zprávy a výsledky kontrol. V prezentaci Partnerství pro Vysočinu (2005) je uvedeno, že je také vykonáván audit vzorku operací.

2.1 Vymezení pojmu interní audit

Slovo audit představuje podle Dvořáčka (2000) objektivitu, účinnost a nástroj ke zkvalitňování řízení. Je to také kritická analýza, která umožňuje ověřovat účetní informace a hodnotit jednotlivé činnosti v podniku, s cílem zjistit soulad mezi informacemi a dodržováním stanovených kritérií. Poprvé byl audit uzákoněn v Anglii pro britské akciové společnosti.

Po válce si lidé uvědomili, že je potřeba nezávislá kontrola v podniku a tak v roce 1941 vznikl Institut interních auditorů (IIA), jehož sídlo je stále v Altamonte Springs na Floridě. K této organizaci patří většina evropských interních auditorů a také auditoři ze Spojených států amerických a Kanady. Na oficiálních stránkách The Institute of Internal Auditors (2011) najdeme, že se institut zaměřuje na odborné školení, profilování a rozvoj interní auditorské činnosti a na vypracování norem a pravidel, které zaručují správnost, efektivnost a dodržování etických pravidel. Je možné si u IIA udělat zkoušky i z jiné než finanční a účetní činnosti, což znamená velký posun odborné kvality interních auditorů. Také instituce zpracovává profesní standardy, nabízí certifikaci interních auditorů, zkoumá oblasti interního auditu, pořádá konference, semináře, workshopy, a kurzy.

V roce 1982, díky úsilí o sjednocení přístupů k problematice interního auditu, došlo k založení Evropské konfederace Institutů pro interní audit (ECIIA – European Confederation of Institutes of Internal Auditing). Hlavními cíly této konfederace bylo sdělování poznatků a zkušeností, zajištění jednotného styku ECIIA s Evropskou unií,

podpora profesí interních auditorů a úsilí o vytvoření celosvětové organizace zahrnující všechny profesionální organizace zabývající se interním auditem.

Účelem interního auditu, jak Dvořáček (2000) uvádí, je pomoc pracovníkům organizace v efektivnosti při plnění jejich funkcí, provádění analýzy, hodnocení, navrhování doporučení, návrhů a poskytování informací.

2.2 Druhy auditu

V oblasti auditu se nejčastěji člení audit na externí a interní. Externí audit je prováděn nezávislým auditorem, který je podnikem objednan a ověřuje účetnictví a účetní závěrky. Na konci auditu je vytvořena zpráva auditora, která obsahuje auditorův názor na věrohodnost účetnictví a účetní závěrky. Výroky ve zprávě mohou být tři a to: bez výhrad, s výhradou, nebo záporný výrok. Při hledání správného auditora či informací se můžeme podívat na Komoru auditorů České republiky či Komoru certifikovaných účetních. Je stanoveno, že externího auditora je nutno využít v situaci, kdy jsou celkové náklady projektu vyšší než 3 miliony EUR.

Jak je v prezentaci Partnerství pro Vysočinu (2005) uvedeno, tak interní audit je činnost vykonávána interním auditorem, který je zaměstnancem dané instituce či podniku, a slouží také ke konzultacím, díky kterým organizace může dosahovat svých cílů, protože auditor přináší metodický přístup k hodnocení a zlepšování efektivnosti řízení rizik. Interní audit poskytuje hodnocení vnitřního řídicího a kontrolního systému, zjišťuje, zda organizace jedná dle legislativy a neporušuje svými postupy zákon.

Jiří Dvořáček ve své knize rozlišuje tyto typy auditu: *„finanční audit, prevence a odhalování podvodu, vnitřní účetní kontrola, audit kontraktů (investoři, dodavatelé, odběratelé), audit souladu (harmonie) podnikové politiky a postupů se zákony, vyhláškami a nejrůznějšími nařízeními, audit operací, audit produktivity, audit podniku, audit managementu, audit jakosti, audit ekologický, audit personálního rozvoje, audit vnějších podnikových vztahů.“* (Dvořáček, 2000)

Finanční audit je významným aspektem auditu státní správy, informuje Euroskop.cz. Tento typ auditu Účetnímu dvoru vytýká jeden důležitý cíl: všemi dostupnými prostředky se přesvědčit, že rozpočet a účty EU jsou úplné a platné. Proto zkoumá Účetní dvůr konsolidovanou účetní závěrku a finanční výkazy EU, aby se ujistil, že veškeré operace byly řádně provedeny, ukončeny, schváleny, uhrazeny a evidovány.

2.3 Podmínky interního auditu

Aby mohl auditor vykonávat interní audit a úkoly s ním spojené, musí splňovat určité předpoklady a mít vlastnosti, díky kterým dosáhne dobrých výsledků auditu. Interní auditor má svou práci ztíženou situací, že je součástí podniku a stále podstupuje riziko. Dvořáček (2000) popisuje osobu auditora a jeho vlastnosti ve své knize. Interní auditor by měl být dynamická osoba s uměním společensky vystupovat, naslouchavý typ, trpělivý, neagresivní, vzdělaný, budící důvěru, čestný a objektivní.

Na stránkách Business center.cz a na webových stránkách Ministerstva financí České republiky v pokynu CHJ-3 můžeme získat následující informace. Vědomosti interního auditora by se měly týkat kontrolního systému, který je v podniku zaveden, znalost a řízení rizik; postupy a techniky, které jsou u interního auditu používány; práce s informačními technologiemi, řízení zdrojů a změn, dále výborná znalost společnosti, ve které audit provádí; měl by znát řídicí strategie, manažerské postupy, finanční řízení. Vyžadují se i znalosti a dovednosti z oblasti účetnictví a rozpočtových pravidel. Výchozí jsou Standardy – 1200 – Odbornost a náležitá profesní péče. Také je povinen řídit se Etickým kodexem interního auditora orgánu veřejné správy (uveden v pokynu CHJ – 2) a Standardy s dokumenty ve formě: Doporučení pro praxi a Praktických pomůcek.

V oblasti veřejného sektoru jsou obce povinny provádět audit. Výsledek auditu je poté zahrnut do závěrečného účtu obce (nazýván jako: Finanční vyrovnání za předchozí hospodářský rok). Dále je audit předkládán na vědomí obecnímu zastupitelstvu, které potvrdí/nepotvrdí soubor výdajů obce. Pro objektivizaci výdajů ve veřejném sektoru je audit vhodnou metodou.

Interní audit musí být v organizaci oddělen od ostatních částí organizace, tvrdí Dvořáček (2000), aby nemohl být posudek ovlivňován a opravdu byl nezávislým a objektivním. Auditor má přístup ke všem informacím i zaměstnancům. Ředitel organizace přijímá zprávy o vykonaném auditu.

2.4 Účetní informace potřebné pro interní audit

Aby interní auditor prováděl svou práci dle zákonem stanovených pravidel, musí dodržovat standardy a etický kodex. Rozeznáváme 5 standardů, mezi nimiž jsou jmenovitě: nezávislost, profesionální úroveň, rozsah působnosti, provádění auditorských prací, řízení oddělení interního auditu. Přitom nejzákladnějším předpokladem je právě nezávislost.

Nezávislost umožňuje nestranné a nezaujaté posouzení, které je možné posuzovat například formou testu, který je uveden v díle pana Dvořáčka (2000).

Dle Auditorské směrnice číslo 2 jsou zdrojem informací: účetnictví a další písemnosti účetní jednotky, informace od vedení a zaměstnanců účetní jednotky, peněžních ústavů, dodavatelů, odběratelů apod. Tyto informace musí být dostatečné, vhodné (relevantní) a spolehlivé. Abychom dokázali, že jsou informace dostatečné a vhodné, provádí se na nich testy spolehlivosti (cílem je prověřit, zda účetní jednotka účinně uplatňuje vnitřní kontrolní systém, který si stanovila) i testy správnosti (testy zůstatků a operací, cílem je získat informace o úplnosti, správnosti a průkaznosti údajů v účetnictví a účetní závěrce). Nejlepším postupem při interním auditu je vycházet z informací, které získal auditor vlastním ověřením.

Jak uvádí auditorská směrnice č. 2: *„Získané informace by měly v zásadě auditorovi umožnit vytvořit si názor na účetní závěrku. Při utváření takového názoru nezkoumá obvykle auditor veškeré dostupné informace, protože si může učinit názor s použitím úsudku nebo statistického vzorku.“*

Spolehlivost auditorských informací je ovlivněna jejich zdrojem a jejich charakterem. U spolehlivosti informací lze rozeznávat různé stupně spolehlivosti, kde vnější informace jsou spolehlivější než vnitřní. Vnitřní jsou spolehlivé, pokud jsou dostatečně prověřeny vnitřním kontrolním systémem. Důkazní informace získané auditorem jsou spolehlivější než ty, které jsou poskytnuty účetní jednotkou. A nakonec důkazní informace v písemné formě jsou spolehlivější než prohlášení ústní.

Vykonává-li auditor testy věcné správnosti, zajímá se podle Komory auditorů České republiky o následující skutečnosti:

- Zda dané aktivum či pasivum k danému datu existuje.
- Je-li aktivum majetkem účetní jednotky a pasivum jeho závazkem.
- Vztahuje-li se uskutečněná hospodářská operace k účetní jednotce.
- Neexistují-li i jiná neevidovaná aktiva, pasiva či jiné hospodářské operace.
- Eviduje-li účetní jednotka aktiva a pasiva v odpovídajících oceněních a jsou-li tyto částky v souladu se zákonem.
- Zaúčtovala-li účetní jednotka hospodářskou operaci ve správné částce a přiřadila-li výnosy a náklady do správného období.

- Je-li účetní položka vykázána, zatříděná a popsána v souladu s účetními a právními předpisy.

Dvořáček (2000) dále dodává, že auditor získává účetní informace prohlídkou a prověrkou, pozorováním, dotazováním a potvrzováním, pomocí výpočtů a analýz.

2.5 Průběh interního auditu

Při výkonu auditu se postupuje dle předpisů Evropského společenství s přihlédnutím k mezinárodně uznávaným auditorským standardům. Po provedení auditu zaměstnanec vyhotoví zprávu o auditu. Součástí je i doporučení ke zdokonalení systému finanční kontroly, předcházení rizik a k nápravě chyb či nedostatků. Zaměstnanec, který provedl kontrolu, musí seznámit osobu, u které je audit vykonáván, s poznatky a navrhovaným obsahem zprávy o auditu a poskytnout jí písemný návrh zprávy. Osoba může zaujmout určité stanovisko, které se písemně připojí ke zprávě o auditu. Lhůta pro stanovisko je určena auditorem či osobou, která audit vykonává, ovšem hranice stanovená zákonem je minimálně 5 dní.

Zpráva o auditu se předává osobně osobě, u které byl audit vykonáván. Podle zákona o finanční kontrole je *„kontrolovaná osoba povinna informovat orgán veřejné správy, jehož zaměstnanec audit vykonal, o přijetí a plnění opatření k nápravě zjištěných nedostatků.“* (Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a změně některých zákonů)

Při výkonu finančního auditu je auditor povinen řídit se dokumentem „Pokyn upravující metodiku výkonu finančního auditu ve veřejné správě“ (CHJ-3). Tento pokyn

- „je určen pro interní auditory působící ve státní správě i v oblasti územních samosprávných celků,*
- metodicky usměrňuje použití stanovených postupů, závazných pravidel a doporučení,*
- navazuje na obecné podmínky upravené v dokumentech „Pokyn k jednotnému uplatňování závazných pravidel a doporučení pro výkon interního auditu v orgánech veřejné správy“ vydaný Ministerstvem financí a „Standardy pro profesní praxi interního auditu“ (dále jen „Standardy“) - §5 zákona o finanční kontrole.“*

Úkolem finančního auditu je ověření údajů, které jsou vykázány ve finančních a statistických výkazech, rozvaze, výkazu zisku a ztráty, přehledu o peněžních tocích,

přehledu o změnách vlastního kapitálu a příloze, zda věrně zobrazují majetek, zdroje jeho financování a hospodaření s ním a s rozpočtovými prostředky.

Interní auditor musí hodnotit účinnost procesů řízení rizik a přispívat ke zdokonalení procesů, proto vyhledává zdroje rizik a možné dopady na orgán veřejné správy. Při řízení rizik se řídí Standardem 2120 – Řízení rizik, a sestavuje mapu rizik, které může vycházet ze vzorového členění uvedeného v pokynu CHJ – 3.

Na základě vyhodnocení rizik auditor vypracuje střednědobý plán a na základě něj podrobný roční plán podle zákona o finanční kontrole a Standardu 2000 – Řízení interního auditu, 2010 – Plánování, 2200 – Plánování zakázky.

V Pokynu CHJ - 3 je uvedeno: „*Roční plán se doporučuje sestavit v poměru 80 % celkové kapacity interního auditu a zbylých 20 % ponechat jako rezervu na neplánované audity. Součástí navrhovaných 80% je konzultační a metodická činnost včetně odborné přípravy.*

Samotný průběh finančního auditu pak znamená stanovení postupů podle pracovního programu auditu (příloha č. 3), provedení výběru vzorků, a prověřování a analýzy. Vnitřní kontrolní systém je auditorem prověřován přímo na místě a zjišťuje se přesnost a úplnost finančních a jiných informací. Zjištění jsou pak zaznamenána do pracovních dokumentů. K hodnocení a zdokumentování skutečností s právními předpisy mohou posloužit dotazníky (příloha č. 4 a č. 5). Díky těmto informacím může dojít k formulaci prvních závěrů. Závěry mohou mít formu postupových diagramů, dotazníků či popisů. Výsledky analýz pak projednává s odpovědnými zaměstnanci. Díky tomu může odpovědný zaměstnanec odstranit nedostatky již v průběhu auditu. Tato skutečnost je zaznamenána do zprávy.

„Podle vyhlášky Ministerstva financí č. 449/2009 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků, rozpočtů dobrovolných svazků obcí a rozpočtů Regionálních rad regionů soudržnosti, ve znění pozdějších předpisů, organizace zpracovává dva rozhodující výkazy

- *FIN 02-4 U (určený pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol organizačních složek státu a státních fondů)*
- *FIN 2-12 M (určený pro hodnocení plnění rozpočtů územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad).“ (Ministerstvo financí České republiky – CHJ - 3)*

Interní auditor má k těmto údajům přístup na internetových stránkách Ministerstva financí v záložce ARIS. V případě, že dojde ke zjištění rozdílných údajů mezi výkazy organizace a údaji v databázi ARIS zaznamená auditor tento poznatek do zprávy. Stejně tak je tomu u účetní závěrky, kterou má k dispozici v databázi ARIS.

Při finančním auditu dochází k ověřování výsledků z účetní závěrky a finančních výkazů, u kterých musí být zpracována analýza výběrového vzorku (Příloha č. 1 – vývojový diagram). Tuto informaci získáme z pokynu CHJ 3. Z výkazů jsou zjišťovány nedostatky, které se prokonzultují s vedoucím týmu pro vykonávání interního auditu. Tyto nedostatky a doporučení jsou projednána s odpovědnými osobami. Auditor ovšem musí být veškeré doklady, kterými dokládá nedostatky či chyby. Tyto doklady musí být dostačující, kvalifikované, odpovídající a přehledně uspořádané. Zjištění musí být (podle zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví) průkazná a srozumitelná. Z analýzy pak lze vyvodit souhrnný závěr.

2.6 Závěr a hodnocení interního auditu

Názor auditora je uveden ve zprávě, uvádí Schiffer (2008). Výrok je ovlivněn i kvalitou prováděných inventarizací majetku a závazků, které mají vliv na poctivý a věrný obraz účetnictví. Je-li auditor přesvědčen, že skutečnosti vykazované v účetní závěrce jsou shodné se skutečností a s předpisy k vedení účetnictví, pak vydá výrok bez výhrad. Negativní poznatky z ověřování inventarizací při auditu účetní závěrky mohou v určitých souvislostech vést auditora k odmítnutí výroku. Pokud dojde k odmítnutí či zápornému výroku, vedení společnosti musí provést analýzu příčin a přijmout nápravná opatření a to někdy i v oblasti personální.

Tedy výroky mají podle Dvořáčka (2000) tyto podoby: výrok bez výhrad, zdůraznění skutečnosti, výrok s výhradou, záporný výrok, nebo odmítnutí výroku.

Interní auditor vypracovává návrh doporučení, které mohou být na obecné úrovni, středně konkrétní úrovni (obsahují směr řešení) nebo to mohou být konkrétní kroky, které přímo situaci řeší.

Nedostatky a doporučení musí být projednána s vedením auditovaného útvaru, který by měl doporučení akceptovat a vybrat nejlepší z variant řešení situace. Zvolené varianty řešení pak sdělí internímu auditorovi.

V nejkratším možném termínu je předložena zpráva z vykonaného finančního auditu. Ta je písemným sdělením o tom, co bylo auditováno, je uvedena odpovědnost vedení auditovaného orgánu a doporučení. Vše musí být objektivní, jasné, stručné, a konstruktivní, jak je uvedeno v pokynu CHJ – 3 a v Zákoně č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Zpráva musí být projednána s vedením orgánu veřejné správy a je zpracováván také záznam z projednání. Interní auditor poté zajistí archivaci dokumentů souvisejících s prováděným finančním auditem.

Tímto ovšem práce auditora nekončí. Je potřeba také provést monitoring, jehož cílem je ohodnocení změn, které orgán provedl na základě závěrů a doporučení. Monitoring je pak ohodnocen podle pokynu CHJ – 3, a to v pěti stupních a to: velmi dobrá (došlo k odstranění všech nedostatků), vyhovující (ojedinělý výskyt nedostatků), vyhovující s výhradami (přibližně v polovině případů jsou nedostatky), téměř nedostatečná (ve více než polovině případů nebyly nedostatky odstraněny) a nedostatečná (nedostatky neodstraněny).

2.7 Rozdíl mezi externím a interním auditem

Externí audit je veřejná služba, kterou poskytují kvalifikovaní odborníci v oboru účetnictví, provádí kontrolu finanční situace podniku podle zvláštních norem a speciálních technik. Externí auditor je zapsán do seznamu auditorů a řídí se zákonem č. 524/1992 Sb., o auditorech a Komoře auditorů. Své služby může poskytovat svým jménem na svůj účet, jménem auditorské společnosti na její účet nebo jako zaměstnanec auditora.

Externí auditorská činnost má za úkol vyjádřit názor na finanční situaci podniku, zatímco interní auditorská činnost zahrnuje více oblastí než jen finanční a ekonomickou, tvrdí Dvořáček (2000). Dále se externí auditor řídí mezinárodními normami a postupy, zatímco interní auditor se řídí i nařízeními společnosti a vedoucích oddělení interního auditu.

Jednou z úloh auditora je i hledání korupce. Zajímavý článek od Muehlmana se objevil v roce 2010, kdy se objevila informace, že společnost Hewlett-Packard byla obviněna z uplácení. V roce 2003 zaplatili 8 milionů dolarů, aby vyhráli kontrakt s ruskou generální prokuraturou. Ironie spočívá v tom, že tento úřad má v Rusku na starosti hledání korupce.

Pokud dochází ke korupci u úřadů, kteří mají za úkol proti korupci a uplácení bojovat, není to dobrou vizitkou ani pro danou zemi, ani pro auditory, kteří se díky tomu mohou stát pro občany i vedení společností nedůvěryhodným druhem kontrol a auditů.

2.8 Novela Zákona č. 320/2001 Sb.

Zákon o finanční kontrole nabyt účinnosti k 1. 1. 2002 a během své doby účinnosti novelou přijatou zákonem č. 123/2003 Sb., která upravovala postavení interních auditorů. Další novelou je zákon č. 298/2007 Sb., který zákon upravil tak, aby docházelo ke kontrole využití finančních prostředků Evropské unie v období 2007 až 2013. Jinak je zákon realizován v základní nezměněné podobě a struktuře.

V roce 2011 ovšem dochází k návrhu k novele Zákona o finanční kontrole. Důvodem předložení zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, je strategie vlády v boji proti korupci na období let 2010 až 2012.

V předkládací zprávě je uvedeno, že Ministerstvo vnitra navrhuje zřízení veřejného auditu, tak aby došlo k naplnění standardů Public Internal Financial Control. Dále navrhuje hlubší zpracování postihů za nedodržení povinností stanovených zákonem.

V souladu s evropskou praxí se navrhuje vytvořit dvoustupňový systém finanční kontroly ve veřejné správě České republiky. V prvním stupni by mělo dojít k posílení manažerské odpovědnosti za kontrolní mechanismy. Druhým stupněm by měl být audit vyhodnocující funkčnost a účinnost kontrolních mechanismů, včetně doporučení ke zdokonalení.

Další úpravy by se měly týkat upřesnění povinností vedoucích zaměstnanců orgánů veřejné správy, posílení nezávislosti interního auditu, odstranění dvojího režimu (kontrola pro finanční prostředky Evropské unie a pro veřejnosprávní kontrolu).

Ve vyhodnocení je uvedeno, že novela by měla přiblížit systém výkonu kontroly národních a zahraničních prostředků a také praxi zemí Evropské unie. Také by mělo dojít ke zjednodušení a snížení nákladů na kontrolní činnost, zesílení odpovědnosti řídicích a výkonných struktur orgánů veřejné správy.

Dojde k doplnění metodické a koordinační působnosti Ministerstva financí (dále jen MF), oprávnění kontrolních orgánů získávat při výkonu kontroly účetní záznamy z centrálního systému účetních informací státu. Závažná zjištění auditů budou předávána MF. „*Nově je upravena ČÁST TŘETÍ, která upravuje výkon auditu ve veřejné správě orgány veřejné správy.*“ (Kniha připravované legislativy – důvodová zpráva)

Zákon umožní výjimku z povinnosti zřizovat interní audit nahrazením auditem ve veřejné správě, pokud se bude jednat o malé organizace a obce.

Nabytí účinnosti novely se navrhuje od 30. června 2012.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 PŘEDSTAVENÍ MĚSTA BYSTRICE POD HOSTÝNEM

Město Bystřice pod Hostýnem se nachází v Hostýnských vrších v nadmořské výšce 308 metrů. První zmínka o tomto městě pochází z roku 1386, ovšem titulu města dosáhla Bystřice až roku 1864. Založením ojedinělé továrny ohýbaného nábytku Michaelem Thonetem v roce 1861, dosáhlo město největšího rozkvětu. Dále je průmysl v městě zastoupen firmou Kovonax, která se zabývá výrobou kovového nábytku především židlí, otočných sedaček, křesel, jídelních a konferenčních stolů, věšáků, nemocničních a pečovatelských lůžek včetně příslušenství a také zakázkového nábytku pro základní, střední a vysoké školy. Informace o této firmě jsou na stránkách Kovonax.cz (2011). Potravinářský průmysl zastupuje místní mlékárna.

Z památek, které se v okolí Bystřice pod Hostýnem vyskytují, je třeba zmínit poutní chrám Nanebevzetí Panny Marie na sv. Hostýně, dále Loudonský zámek, kostel sv. Jiljí na náměstí T. G. Masaryka a bývalou Thonetovu vilu. Místní hřbitov je zajímavý hrobkou Loudonů (poslední šlechtici vlastníci bystrické panství), hrobem Františka Ondrůška (český malíř), Hanuše Schwaigera (malíř), Františka Táborského (básník, spisovatel) či Dr. Vlasty Fialové (spisovatelka).

Městský úřad Bystřice pod Hostýnem vznikl jako územní samosprávná jednotka, která vystupuje svým jménem a na vlastní odpovědnost, a to podle zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, v platném znění ke dni 23. 11. 1990 a podle zákona č. 128/2000 Sb. Město Bystřice pod Hostýnem je právnickou osobou s plnou právní subjektivitou podle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, v platném znění. Také zajišťuje veřejnou správu na svém území a provádí výkon státní správy v územním obvodu dle Ústavy ČR, zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, a organizačního řádu.

Souhrnné údaje o obci s rozšířenou působností Bystřici pod Hostýnem:

Katastrální plocha (ha):	2 680
Nadmořská výška (m n. m.):	315
Počet katastrů:	5
Počet částí obce:	5
Počet bydlících obyvatel k 1. 1. 2011:	8 603

Obrázek 3 Znak města Bystřice pod Hostýnem [Znak města, 2010]

Následující tabulka ukazuje, jak se pohyboval počet obyvatel v Bystřici pod Hostýnem v roce 2010.

Tabulka 1 Přírůstek a úbytek obyvatelstva v roce 2010 [Risy.cz - Obce - Bystřice pod Hostýnem]

	Přírůstek obyvatelstva			Saldo migrace			Přírůstek /úbytek
	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Saldo migrace	
Celkem	73	77	-4	136	194	-58	-62
Muži	45	50	-5	64	84	-20	-25
Ženy	28	27	1	72	110	-38	-37

Městský úřad se skládá z vedení města, útvaru interního auditu, útvaru krizového řízení, tajemníka městského úřadu. Najdeme zde následující odbory: odbor projektového řízení, vnitřní správy (dále členěn na oddělení informačních technologií a oddělení matriky a evidence obyvatel), finanční odbor (dělící se na oddělení účetní a oddělení státní správy ve školství), odbor regionálního rozvoje (zahrnující oddělení regionálního rozvoje a územního plánování a oddělení investic a správy městského majetku), dále odbor dopravně-správní, odbor životního prostředí, kultury a právní odbor. Součástí městského úřadu je také Obecný živnostenský úřad, Stavební úřad. Mezi organizační složky a ostatní součástí města patří:

- Městská policie
- SDH: Bystřice p. H., Rychlov, Hlinsko p. H.
- Knihovna
- MŠ: Bělidla, Schwaigrovo nám., Rychlov, Palackého, Sokolská
- ZŠ: TGM, Bratrství Čechů a Slováků

Kromě těchto příspěvkových organizací zřízených městem, spadá pod organizační schéma i obchodní organizace a další organizační složky města obsahující i Společenský dům Sušil.

Bližší členění, které uvádí Městský úřad Bystřice pod Hostýnem na svých internetových stránkách, můžeme vidět v příloze č. 6.

Na stránkách Města Bystřice pod Hostýnem také můžeme najít báseň, která krásně popisuje město a jeho okolí. Je pravdou, že Bystřice je krásným městem, které obdivují nejen obyvatelé České republiky, ale i turisté ze zahraničí.

Jsou města skvělá zářící bohatstvím a pýchou,

jsou města úzkostná stahující hrdlo,

jsou města domov a pohlazení matky.

Projdi tím naším a naslouchej ztraceným krokům,

úderům zvonů a vysoké obloze,

zurčení vod z pramenů hor z tůně kamenné kašny.

Všechno tu slyšíš, hlasy staré země, svůj dech

i výkřiky dětí, čistý tep města.

Budoucnost roste před očima.

To je Bystřice, brána k Svaté Panně,

město v zahradách, plachá laň na okraji lesa.

(město Bystřice pod Hostýnem, 2010)

4 HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA

Vertikální analýza nám odhalila výsledky v procentuálním vyjádření, díky kterým si nejen účetní jednotka, ale i další uživatelé účetních informací, mohou vytvořit vlastní názor a pohled na rozložení peněžních prostředků, financování a investování Městského úřadu Bystřice pod Hostýnem.

Horizontální analýza porovnávala hospodaření mezi jednotlivými roky, zda částky na účtech v aktivech a pasivech rostly, nebo se snižovaly. Celkově došlo ke snížení celkových aktiv a pasiv. Tato situace mohla být dána naplánováním nižšího rozpočtu (hospodárnějšího), kdy se město nesnažilo v porovnání s rokem 2008 zhodnotit svůj majetek.

4.1 Analýza majetkové struktury

Analýza majetkové struktury se zabývá stranou aktiv a jednotlivými účty, které pod aktiva spadají. V analýze zjistíme, jak město hospodařilo v oblasti nákupu a prodeje stálých aktiv a oběžných aktiv.

4.1.1 Analýza majetkové struktury pro rok 2008 a 2009 - vertikální

Po provedení výpočtů analýzy majetkové struktury bylo zjištěno, z jakých položek rozvahy v kategorii stálých aktiv a oběžných aktiv je majetková struktura složena, a které z těchto položek zahrnují největší peněžní vyjádření.

Městský úřad vykazoval v roce 2008 i v roce 2009 vyšší podíl stálých aktiv nad oběžnými aktivy. Podíváme-li se na jednotlivé položky rozvahy ve stálých aktivech podrobněji, zjistíme, že největší část ze stálých aktiv nese dlouhodobý hmotný majetek s 88,54% v roce 2008 a 89,96% v roce 2009. Stavby v této kategorii dosáhly vysokého procentuálního vyjádření (kolem 85%), což znamená, že ve vlastnictví územního samosprávného celku je velká část peněžních prostředků vázána v budovách, které vlastní Městský úřad. Řídí se tak principem zachování obecního majetku, a také principem rozvoje obecního majetku. Tyto principy vycházejí z ústavního rámce uvedeného v Ústavě České republiky.

I přesto, že v rozvaze jsou pozemky v částkách přesahujících 65 mil. Kč, není to zcela úplný údaj. Ze závěrečného účtu lze vyčíst, že město v roce 2009 vlastnilo lesní pozemky a cena porostu se pohybovala v částce přesahující 201 mil. Kč.

Majetek účetní jednotky není tvořen pouze DHM, ale i dlouhodobým nehmotným majetkem. Téměř shodný procentuální podíl na dlouhodobém nehmotném majetku zaujímá software a drobný DNM – kolem 36%. Je zajímavé, že peněžní vyjádření softwaru Ginis od společnosti GORDIC zůstávalo na stále stejném finančním ohodnocení a to až do roku 2011, kdy se jeho cena navýšila. Tato skutečnost může být dána tím, že nebylo potřeba provádět aktualizace, či aktualizace tohoto informačního systému byly prováděny zdarma. Další možností je, že nebylo potřeba rozšíření a instalace softwaru do jiných počítačů.

V dlouhodobém finančním majetku se nachází tři složky, které nemají nulové hodnoty a to: Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem, Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem a Ostatní dlouhodobý finanční majetek, který tvoří největší část. Do cenných papírů, které mají podstatný vliv a také 100% účast, je zahrnuta majetková účast na technických službách, které byly založeny městem a také „Tepelné hospodářství Bystřice pod Hostýnem, s r.o.“ Procentuální vyjádření analýzy jsou v následující tabulce:

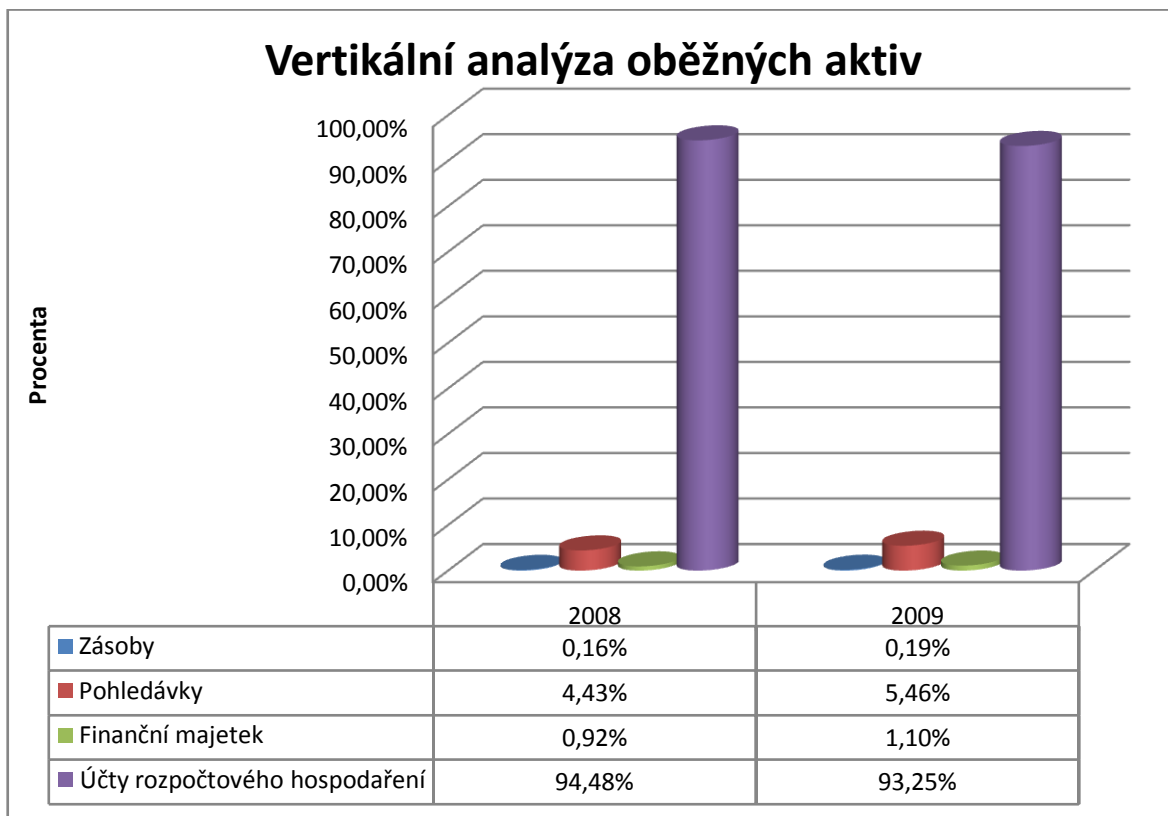
Tabulka 2 Procentuální vyjádření analýzy DFM [Zdroj vlastní]

Název účtu	% vyjádření v roce 2008	% vyjádření v roce 2009
Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	3,43	2,15
Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	0,07	0,09
Ostatní dlouhodobý finanční majetek	96,5	97,77

Zaměříme-li se na oběžná aktiva a zásoby, zjistíme, že se v rozvaze nachází nejvíce materiálu na skladě a zboží na skladě, které zaujímá téměř 82% v roce 2008 a 89% v roce 2009. V pohledávkách tvoří největší část pohledávky za rozpočtové příjmy, které se pohybují nad 65%. Účetní jednotka také poskytuje provozní zálohy, které tvořily v roce 2008 19,93% a v roce 2009 došlo ke snížení na 15,01%.

Finanční majetek je z největší části tvořen ostatními běžnými účty a to z 96%. Druhou složkou, která je nenulová, jsou ceniny, které nakupuje úřad pro další prodej a to zejména občanům města.

Co se týká rozpočtového hospodaření a dalších účtů mající vztah k rozpočtovému hospodaření a účtů mimorozpočtových prostředků, zde přes 50% zaujímá Zúčtování výdajů územních samosprávných celků.

Graf 1 Vertikální analýza oběžných aktiv pro rok 2008 a 2009 [Zdroj vlastní]

4.1.2 Analýza majetkové struktury 2008/2009 – horizontální

Podíváme-li se nejprve na celková aktiva a celková pasiva, tak u aktiv došlo k nárůstu o 6,46% a tím pádem i o stejné procentuální vyjádření narostly pasiva. Je to z důvodu obecně platné bilanční rovnice, kde $AKTIVA = PASIVA$.

Podrobněji z aktiv zjistíme, že stálá aktiva nám vzrostly o 13,03%. Bylo to způsobeno vzrůstem nedokončeného DNM, navýšením hodnoty na účtu staveb, nákupem samostatných movitých věcí, pořízením DHM, který byl na účtu nedokončeného DHM. Kromě těchto růstů došlo i ke snížení a to u DFM, kde se snížila hodnota na účtu Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem o 38%. Přesto, že došlo ke snížení hodnoty, účetní jednotka neztratila svůj 100% podíl na Technických službách a Tepelném hospodářství.

Jak město hospodařilo s oběžnými aktivy? Celkově se oběžná aktiva snížila o 5,3%. Z rozpočtových účtů nejvíce způsobily záporné výsledky Manka a škody a cestovné.

I přesto, že celkově se oběžná aktiva snížila, neznamenalo to snížení u všech skupin. V zásobách se zvýšil počet zboží na skladě, došlo k velmi vysokému nárůstu Ostatních pohledávek, kdy vyšel výsledek navýšení o 16764,53%. K vysvětlení takto velké částky – v roce 2008 bylo na účtu Ostatní pohledávky 22 550Kč a v roce 2009 už to bylo 3,8 mil. Kč. Také se zvýšily významně jiné pohledávky, jak ukazuje tabulka č. 3 Pohyby na účtech oběžných aktiv.

U finančního majetku účetní jednotka zaznamenala zvýšení peněžních prostředků na Základním běžném účtu, jak uvádí tabulka č. 3. Oproti roku 2008 město poskytlo právnickým osobám méně příspěvků a dotací. Snížení se objevilo na účtu Limity výdajů. Také při kurzových rozdílech si vedl úřad dobře, protože zde došlo ke snížení, což znamená, že byly bedlivě sledovány kurzy a povedlo se snížit kurzové ztráty oproti předchozímu roku. Co se ale úřadu moc nepovedlo, bylo uhlídat si bezproblémové hospodaření, protože došlo k nárůstu na účtu Penále a poplatky.

Tabulka 3 Pohyby na účtech oběžných aktiv [Zdroj vlastní]

Účet	Zvýšení/snížení
Manka a škody	-100%
Cestovné	-100%
Jiné pohledávky	+68,5%
Základní běžný účet	+53,97%
Limity výdajů	-69,71%
Kurzové rozdíly	-56%
Penále a poplatky	+97,5%

Ve zprávě provedené nezávislým auditorem bylo zjištěno několik chyb, které mohly znamenat navýšení právě zmiňovaného účtu Penále a poplatky. Účetní jednotce bylo vytknuto, že nepostupovala podle své směrnice u výběrových řízení pro získávání veřejných zakázek, dále zde byly problémy při inventarizaci, které zkreslily výsledek hospodaření a byla tak porušena zásada průkazného vedení účetnictví. Také došlo k porušení rozpočtové kázně a auditorovi nebylo umožněno provést fyzickou kontrolu na staveništi, které si chtěl ověřit v rámci svých pravomocí.

4.1.3 Analýza majetkové struktury pro rok 2010

Nyní k výsledkům provedené vertikální analýzy stálých aktiv za rok 2010. Neproběhla žádná velká změna ve složení majetku účetní jednotky, pouze byly do stálých aktiv zařazeny dlouhodobé pohledávky. Rok 2009 byl tedy převeden podle novinek a byly zde pro minulé období zařazeny i dlouhodobé pohledávky, které byly přesunuty z pohledávek vedených v roce 2009 v oběžných aktivech 2. části Pohledávky. V této části došlo ke snížení hodnot u Poskytnutých návratných finančních výpomocí dlouhodobých a také se téměř o 300 000Kč snížily Ostatní dlouhodobé pohledávky.

Další povinností je časové rozlišení, které se projevilo na účtech: Náklady příštích období (0,43%), Dohadné účtu aktivní (6,38%). Krátkodobý finanční majetek se zvýšil o 10% oproti předchozímu roku vlivem příbytku peněz na Základním běžném účtu územních samosprávných celků.

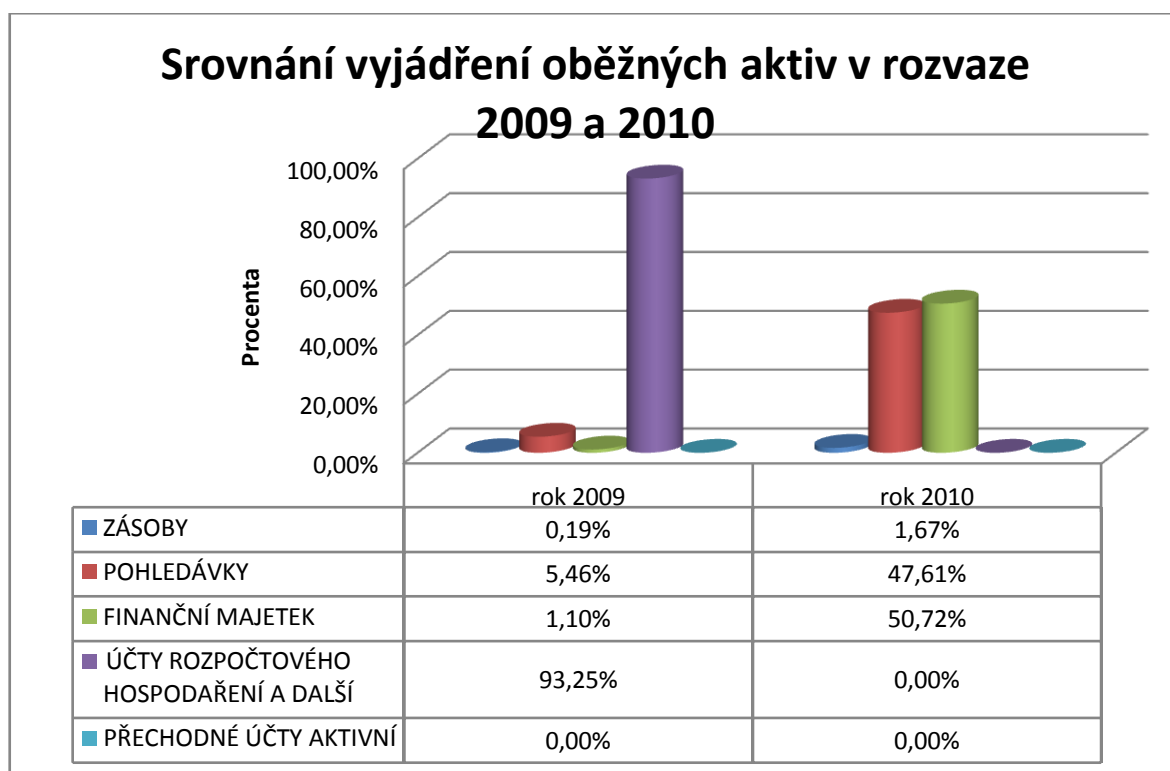
V této části se podíváme na to, jaké změny znamenalo převedení jednotlivých položek stálých aktiv podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., s účinností od 1. 1. 2010. Změny jsou zaznamenány v tabulce č. 4. Zhodnotíme-li situaci zavedení nových účetních pravidel na stálých aktivech, neměla tato změna žádné negativní důsledky, pouze byly vyřazeny účty, které obec vedla v nulových hodnotách. Zavedením účtu dlouhodobé pohledávky se pro uživatele účetních výkazů zlepšila orientace a lépe si mohou představit strukturu pohledávek, co se týká dlouhodobosti.

Tabulka 4 Rozdíly rozvahového vyjádření stálých aktiv [Zdroj vlastní]

Druh stálých aktiv	Rok 2009	Rok 2010
DNM	0,69%	0,69%
Oprávký k DNM	0%	-
DHM	89,96%	89,79%
Oprávký k DHM	0%	-
DFM	9,34%	9,33%
Majetek převzatý k privatizaci	0%	-
Dlouhodobé pohledávky	0%	0,19%

Nyní se podíváme, co změny v účtování a vykazování u územních samosprávných celků způsobily u oběžných aktiv. Vlivem zrušení účtů rozpočtového hospodaření a s nimi souvisejících účtů, účtů mimorozpočtových prostředků a také zrušením přechodných účtů aktivních, se změnilo poměrové vyjádření v jednotlivých skupinách v rozvaze, jak je vidět na grafu č. 2. Pohledávky nabyly z důvodů účtování na účty Odběratelů, rozlišením krátkodobosti a dlouhodobosti pohledávek samotných a to se projevilo na účtu Krátkodobé poskytnuté zálohy a také Jiné pohledávky z hlavní činnosti.

Velkou změnu zaznamenala skupina Krátkodobého finančního majetku, kdy ze svých 8,9 milionů Kč se dostala hodnota v roce 2010 na 24 milionů Kč. Bylo to způsobeno zrušením účtů rozpočtového hospodaření, které se přesunuly do tohoto krátkodobého finančního majetku.

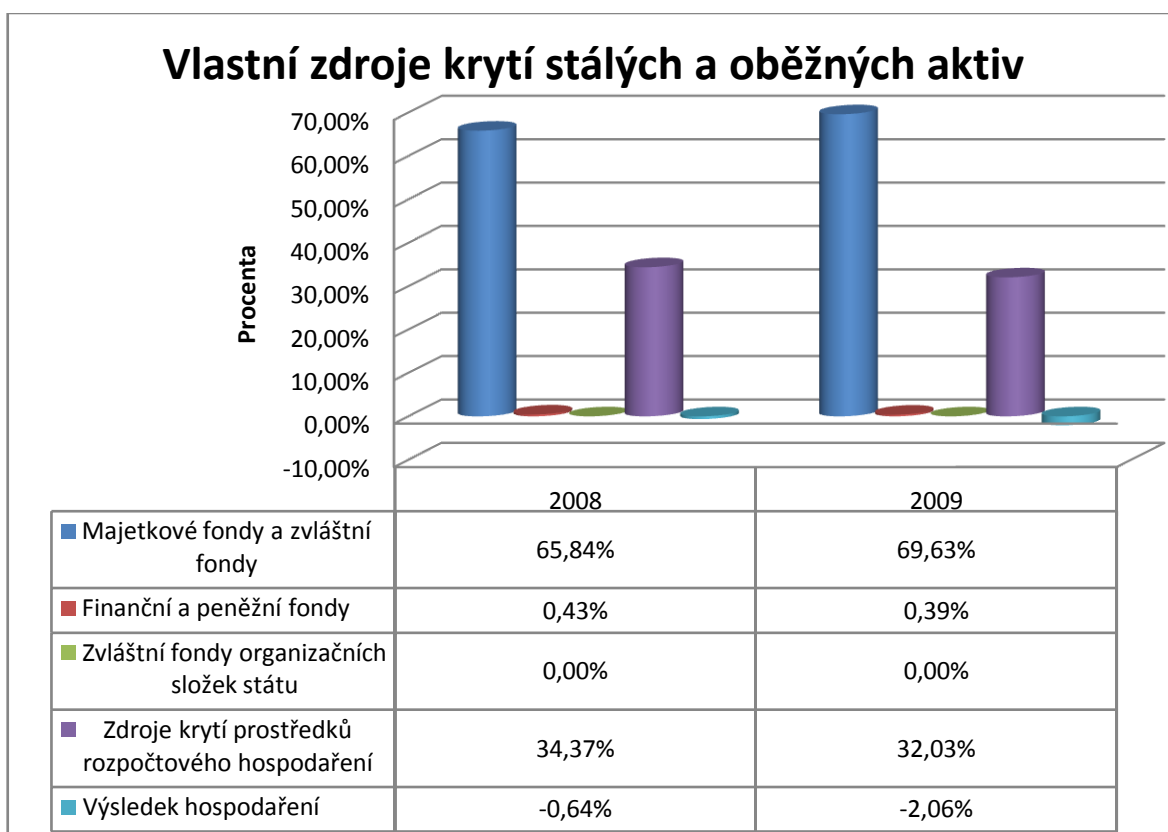
Graf 2 Srovnání oběžných aktiv v rozvaze 2009 a 2010 [Zdroj vlastní]

4.2 Analýza finanční struktury

Nyní se přesouváme k pasivům. Pasiva jsou klasicky tvořena z vlastních zdrojů krytí stálých a oběžných aktiv (90,53% v roce 2008 a 91,56% v roce 2009) a cizích zdrojů. Z následujících procent vyplývá, že město Bystřice pod Hostýnem kryje ze svých zdrojů téměř celý svůj majetek včetně pohyblivé složky. Tento stav je obvykle hodnocen jako vysoce nákladový, protože jsou obecně cizí zdroje levnější.

4.2.1 Analýza finanční struktury roku 2008 a 2009 - vertikální

Rozebereme-li detailněji vlastní zdroje, zjistíme, že jejich složení se liší od podnikatelů. Jsou tvořeny majetkovými fondy a zvláštními fondy, finančními a peněžními fondy, zvláštními fondy organizačních složek státu, zdroji krytí prostředků rozpočtového hospodaření a výsledkem hospodaření. Procentuální vyjádření obsahuje následující graf.

Graf 3 Vlastní zdroje krytí stálých a oběžných aktiv [Zdroj vlastní]

Z grafu č. 3 lze vyčíst, že Majetkové fondy zaujímají největší část z vlastních zdrojů a to díky Fondu dlouhodobého majetku, který tvořil 102,22% v roce 2008 a 102,06% v roce 2009. Procenta přesahují částku 100% z důvodu, že k tomuto účtu patří i účet Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků, který zredukuje Fond DM na 100%, protože ocenění bylo v záporných položkách. Došlo tedy ke snížení hodnoty majetku.

Ve finančních fondech využívá účetní jednotka pouze dvou fondů a to Peněžního fondu a jiných finančních fondů. Peněžní fond v sobě skrývá téměř 5 mil. Kč, což značí přes 99% v dané skupině fondů.

Ze zdrojů krytí prostředků rozpočtového hospodaření je největší položkou účet Zúčtování příjmů územního samosprávného celku. Jeho hodnoty jsou pro rok 2008 58,32% a pro rok 2009 55,5%. Dalším účtem, který se pohybuje kolem 45% je Financování výdajů ÚSC.

Složení cizích zdrojů je podobné jako u podnikatelů. Jsou v nich zahrnuty rezervy, dlouhodobé a krátkodobé závazky, bankovní úvěry a půjčky, a přechodné účty pasivní.

Bankovní úvěry a půjčky zabírají přes 50% cizích zdrojů, což znamená, že na financování si město vzalo úvěry. Tyto úvěry byly zejména na tepelné čerpadlo pro společenský dům Sušil (v roce 2008), dostavbu kanalizace, čistírnu odpadních vod, výstavbu bytových domů, a opravu a modernizaci bytového domu (jak v roce 2008, tak v roce 2009). V roce 2009 město ani žádné krátkodobé úvěry v majetku nevidovalo, což znamená, že z roku 2008 veškeré krátkodobé úvěry splatilo.

V rozvaze k 31. 12. 2008 obec vykazovala na účtu Dlouhodobé bankovní úvěry částku 55 711 557, 08Kč. Podíváme-li se ale do závěrečného účtu pro tento rok, pak jsou zde vypsány jednotlivé úvěry, které jsem zveřejnila v předchozím odstavci. Ovšem suma, kterou město na těchto úvěrech dluží k 31. 12. 2008, je uvedena v částce 56 097,86 tis. Kč.

Závěrečný účet účetní jednotky dále poskytuje informace o závazku a pohledávce vůči jedné firmě, která byla v roce 2008 v konkurzu. Jednalo se zde o pohledávku ve výši 7,4 mil. Kč a závazek 983 755,10Kč. V roce 2009 probíhalo soudní jednání a městu bylo uznáno pouze 5 990 000Kč, které znamenaly smluvní pokutu za neodstranění vad na stavbě bytových jednotek. Původně účetní jednotka požadovala u soudu částku 10 980 000Kč, ta ale v plné výši uznána nebyla. Řízení u soudu ale nebylo k 31. 12. 2009 ukončeno, proto měl městský úřad pohledávku vůči této firmě stále na účtu 315 – Pohledávky za rozpočtové příjmy.

4.2.2 Analýza finanční struktury rok 2008/2009 – horizontální

Oproti roku 2008 došlo k nárůstu na účtu Fond dlouhodobého majetku. Velká změna byla zaznamenána u Dlouhodobých závazků, kdy si účetní jednotka vybrala na Dlouhodobých přijatých zálohách téměř o 11 milionů Kč více než v předešlém roce. Naopak krátkodobých závazků bylo splaceno mnohem více a to díky úhradám dodavatelům a zúčtováním krátkodobých přijatých záloh o 9 milionů Kč. I bankovní úvěry a půjčky zaznamenaly pokles. Bylo to z důvodu splacení 8 milionového krátkodobého bankovního úvěru.

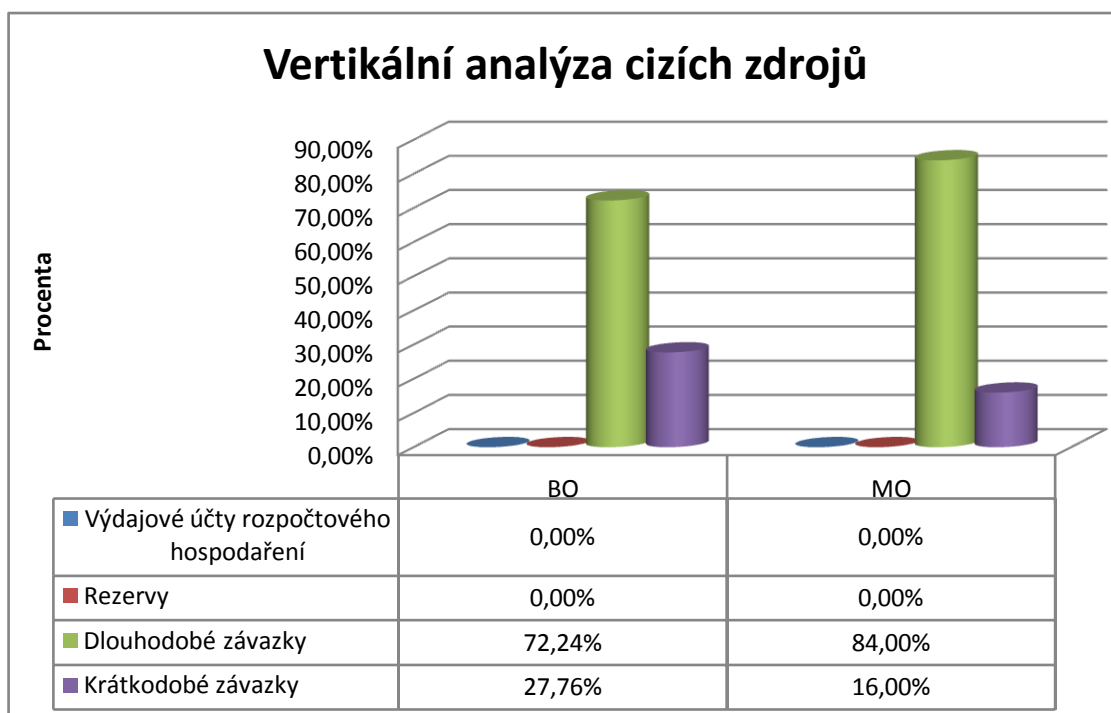
4.2.3 Analýza pasiv roku 2010

V roce 2010 byl vlastní kapitál snížen na 3 skupiny z původních 5 skupin. Procentuální vyjádření se v obou letech příliš neliší. Podíváme-li se ale do rozvahy roku 2009, zjistíme,

že výsledek hospodaření měl výsledek -24 513 419,69Kč. V roce 2010 se ale objevuje nulový výsledek. Tedy i zde došlo ke změně - neviduje se skupina účtů Převodu zúčtování příjmů a výdajů minulých let, Saldo výdajů a nákladů, a Saldo příjmů a výnosů. Nově se zařadil do rozvahy pod Vlastní kapitál účet Opravy chyb minulých období. V minulém období nese částku 0, a v období běžném už se uvádí částka -1 200Kč.

Podíváme-li se na výsledky z hlediska vertikální analýzy, pak přes 90% vlastního kapitálu účetní jednotky zahrnuje Jmění účetní jednotky a upravující položky. Výsledku hospodaření dosáhlo město v roce 2010 částky 10,2 milionů Kč. Tím, že byly vypuštěny dvě skupiny vlastního kapitálu, se většina účtů z rozvahy roku 2009 přesunula do Jmění účetní jednotky.

Zanalyzujeme-li cizí zdroje a dopady reformy na vyjádření, pak zjistíme, že cizí zdroje roku 2010 jsou tvořeny pouze dvěma skupinami účtů v rozvaze, a to krátkodobými a dlouhodobými závazky. Dlouhodobé závazky jsou tvořeny zejména dlouhodobými úvěry, které si účetní jednotka vzala pro výstavby a rekonstrukce svých aktiv, které má ve vlastnictví.

Graf 4 Vertikální analýza cizích zdrojů [Zdroj vlastní]

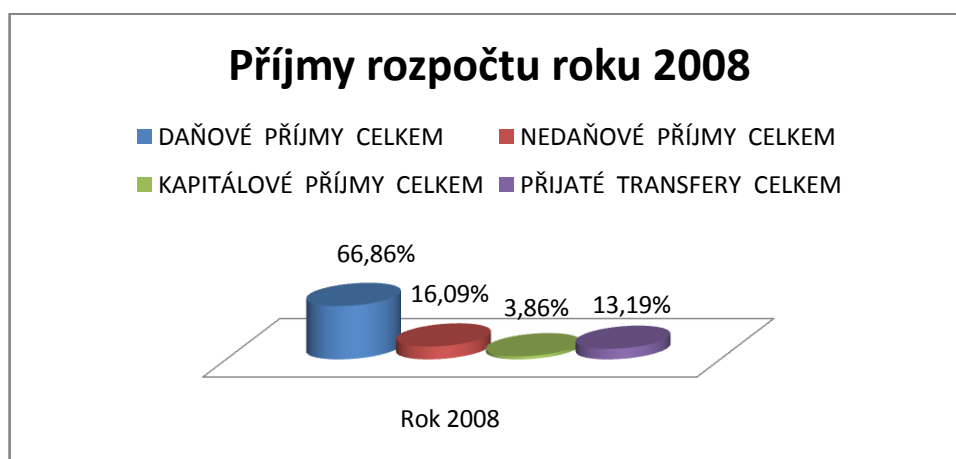
4.3 Analýza rozpočtu

Pro analýzu rozpočtu jsem si zvolila rozpočty, které byly schváleny před začátkem daného rozpočtového období. Údaje získány z: Mubph.cz - Rozpočet města (2008-2010).

4.3.1 Rok 2008

Rozpočet v roce 2008 byl stanoven jako přebytkový, kdy celkové příjmy byly stanoveny na předpokládanou hodnotu 140 977tis. Kč. Výdaje roku 2008 byly odhadnuty na částku 138 497tis. Kč. Z této situace tedy vyplývá přebytek 2 480tis. Kč, který účetní jednotka podle své zprávy použila na splátky bankovních úvěrů – úvěru z dotace z prostředků EU, splátka půjčky Státnímu fondu životního prostředí ČR, a ostatní úvěry bankám.

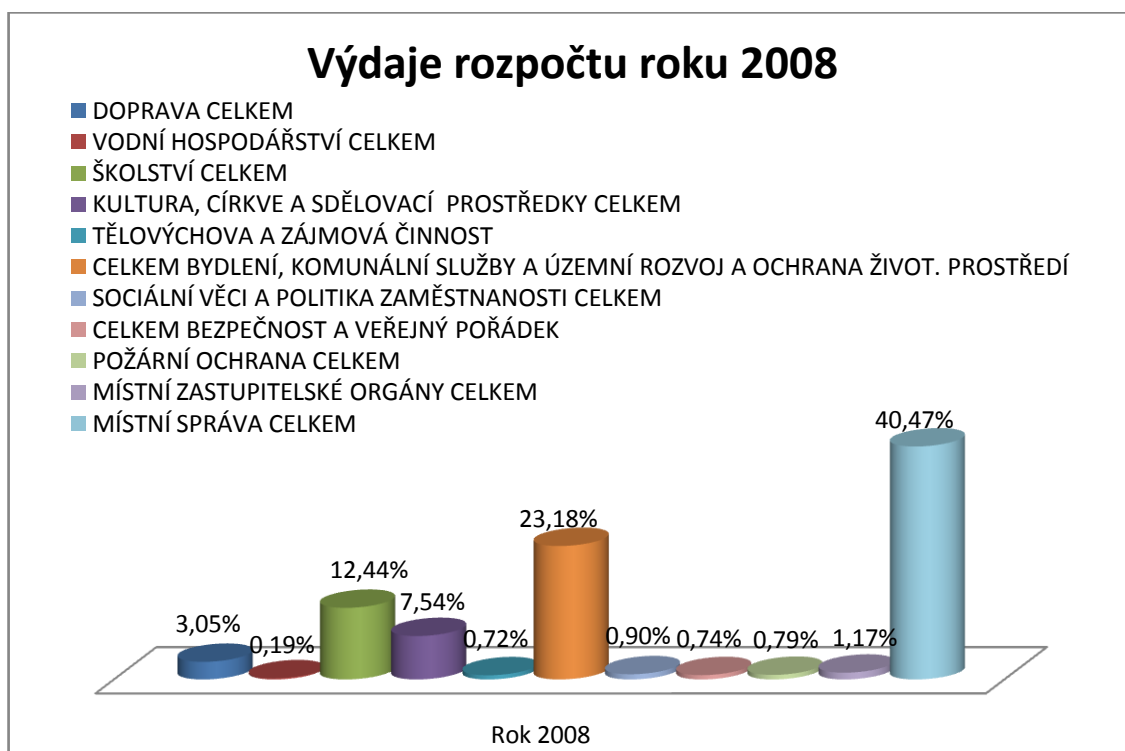
Příjmy rozpočtu byly rozděleny na čtyři kategorie. Grafické znázornění je uvedeno pod odstavcem. Z daňových příjmů největší část byla očekávána z daně z přidané hodnoty a v hodnotě 31,19%. V nedaňových příjmech očekává účetní jednotka nejvíce peněžních prostředků z bytového hospodářství a příjem z pronájmu kanalizace. Tyto položky se odhadovaly kolem 17 – 18%. Kapitálové příjmy se nejvíce naplní díky prodeji garáží a z prodeje pozemků, což souhrnně znamená 87% z těchto příjmů. V přijatých transferech přes 80% zaujalo podle odhadu neinvestiční transfery ze státního rozpočtu na výkon státní správy.

Graf 5 Příjmy rozpočtu roku 2008 [Zdroj vlastní]

Nyní se přesouváme k výdajům rozpočtu roku 2008, kdy v dopravě bylo plánováno vydat nejvíce peněžních prostředků na neinvestiční výdaje – oprava a údržba komunikací (62,77%). Z kultury se počítalo v roce 2008 financovat hlavně rekonstrukci a opravy Bystřického zámku, a dále Společenský dům Sušil a provoz knihovny v Bystřici pod Hostýnem. Na bydlení, komunální služby a územní rozvoj a ochranu životního prostředí se

počítalo s 27,34% výdajem na bytové hospodářství, 22,27% na sběr a svoz komunálního odpadu a také se nezapomnělo na opečovávání zeleně a vzhled zeleně. Dále se počítalo s příspěvkem na charitu v částce 1,03 milionů Kč. Podíváme-li se skupiny Místní zastupitelské orgány, pak z celkové částky v této části zaujímá 74,7% odměny uvolněným a neuvolněným funkcionářům. Z místní správy je věnováno 52,72% výdajů na platy zaměstnanců v pracovním poměru. V ostatních výdajích se nachází úhrada daně z příjmů právnických osob za město a to ve výši 7 000tis. Kč, což znamená 54,26%.

Graf 6 Výdaje rozpočtu roku 2008 [Zdroj vlastní]

4.3.2 Rok 2009

Rozpočet roku 2009 je sestaven jako přebytkový, kladný rozdíl příjmů a výdajů činí 15 643,80 tis. Kč. Přebytek bude rozdělen opět na úhradu závazků z úvěrů. Na tomto rozpočtu se dohodlo zastupitelstvo města a schválilo jej 3. 12. 2008.

Příjmy rozpočtu byly rozděleny opět na čtyři kategorie: Daňové příjmy (60,22%), nedaňové příjmy (15,22%), kapitálové příjmy (4,94%) a přijaté transfery (19,63%).

U daňových příjmů tedy došlo ke snížení o téměř 6% oproti předchozímu roku. Největší částka, kterou u těchto příjmů v rozpočtu můžeme najít, je Daň z přidané hodnoty (33,56%). Nedaňové příjmy se také snížily téměř o jedno procento. U kapitálových příjmů bylo přes 60% odhadnuto na příjmy z prodeje pozemků, což je více oproti předcházejícímu

roku. Byl sestaven vyšší rozpočet u přijatých transferů, a u něj se předpokládalo nejvíce příjmů z transferů státního rozpočtu na výkon státní správy a také Investičního přijatého transferu od Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava.

Ve školství opět největší částky spadaly na příspěvky na provoz ZŠ Bratrství a ZŠ T. G. Masaryka. Jedná se o školy, do kterých od 6. třídy přistupují i děti z okolních vesnic, tedy počet žáků je vyšší než u škol, které mají pouze první stupeň základní školy. Ve výdajích pro kulturu a církev se počítalo s investicí do společenského domu Sušil a dále na rekonstrukci zámku, které stále pokračují. Město se snaží o rekonstrukci zámku a jeho částí, aby mohl být zpřístupněn veřejnosti v plném rozsahu a mohly se zde konat kulturní akce. Každoročně se vyčleňují i nemalé finanční částky na sběr a svoz komunálního odpadu, a na péči o vzhled obce a zeleň. Turisté, kteří Bystřici pod Hostýnem navštěvují, si nemohou vynachválit vzhled obce a rádi se do našeho kraje vrací. Také se snaží město přispívat na dobročinnou činnost a tak přispívá na provoz Charity Bystřice pod Hostýnem a bylo potřeba počítat s výdaji na výstavbu Domova pro seniory „Zahrada“. Údaje najdeme v následující tabulce, kdy procenta vyjadřují zastoupení položek v jednotlivých skupinách.

Tabulka 5 Výdaje rozpočtu 2009 [Zdroj vlastní]

Výdaje	Procenta	Částka v mil. Kč
ZŠ Bratrství	29	5,257
ZŠ T. G. Masaryka	22,7	4
Společenský dům Sušil	19,27	1,651
Rekonstrukce Zámku	23,61	2,023
Sběr a svoz komunálního odpadu	19,75	7,2
Péče o vzhled obce a zeleň	14,07	5,1
Charita BpH	48,58	1,03
Výstavba Domova pro seniory „Zahrada“	37,74	0,8

Na odměnách uvolněným a neuvolněným funkcionářům bylo vyhrazeno 1,2 milionu Kč. Tato částka se oproti loňskému rozpočtu nezměnila. Na platech zaměstnanců v pracovním poměru se počítalo s výdaji ve výši 55,25%, což odpovídá částce 29 782 tisíc Kč. Zaměstnancům tedy bylo ubráno oproti předešlému roku o 232 tisíc Kč.

4.3.3 Rok 2010

Rozpočet roku 2010 byl stanoven jako vyrovnaný. Předpokládaný shodný objem příjmů a výdajů byl schválen ve výši 151.920 tis. Kč. Tedy i financování bylo zpracováno tak, aby bylo ve výsledku nulové. Splátky úvěry byly kryty snížením stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech města.

V následující tabulce můžeme vidět strukturu největších příjmů, se kterými se počítalo při sestavování rozpočtu na rok 2010. Z daňových příjmů největší část tvořila Daň z přidané hodnoty. Nedaňovými příjmy, které naplní o nejvíce procent danou oblast, jsou Příjmy z pronájmu. V kapitálových příjmech účetní jednotka počítala s příjmy z prodeje pozemků v oblasti Bytového hospodářství. Poslední složkou příjmů jsou transfery, u kterých se očekávalo nejvíce peněžních prostředků na výkon státní správy a školství. Číselné vyjádření jak v tisících korunách českých, tak procentech, najdeme v následující tabulce:

Tabulka 6 Příjmy rozpočtu 2010 [Zdroj vlastní]

Příjmy	Název	Částka v tis. Kč	Procenta
Daňové příjmy (94 120 tis. Kč; 61,95%)	Daň z příjmů právnických osob	15 400	16,36%
	Daň z přidané hodnoty	33 000	35,06%
Nedaňové příjmy (30 630 tis. Kč; 20,16%)	Příjmy z pronájmu	8 440	27,55%
	Příjmy z přefakturace služeb	5 040	16,45%
Kapitálové příjmy (7 000 tis. Kč; 4,61%)	Příjmy z prodeje pozemků	6 300	90,00%
	Příjmy z prodeje nemovitostí	700	10,00%
Přijaté transfery (20 170 tis. Kč; 13,28%)	Neinvestiční přijaté transfery ze SR na výkon státní správy	16 500	81,80%
	Neinvestiční přijaté transfery ze SR na školství	1 800	8,92%

Dostáváme se do části výdajů, kde v Dopravě dosahovaly Neinvestiční výdaje 41,38%, ve Vodním hospodářství se přispělo na Projektovou dokumentaci – odkanalizování - Hlinsko pod Hostýnem + Bílavsko v částce uvedené v tabulce č. 7. Ve školství se opět poskytovaly výdaje ZŠ Bratrství a ZŠ T. G. Masaryka. V oblasti kultury a církví už byly rekonstrukce

v předchozích letech v prostorách Sušilu ukončeny, tedy se snížily i výdaje na jeho provoz. Novou věcí, na kterou byly poskytnuty peněžní prostředky (a v minulých letech tento stav zaznamenán nebyl), byly pro rok 2010 výdaje na Záležitosti kultury - divadelní představení, výstavy, koncerty, Bystřické zámecké slavnosti. Na opravy a rekonstrukci Bystřického zámku se i nadále poskytovaly finance. Město vyčlenilo peníze i na opravu místního koupaliště, a pokračovalo v příspěvcích na Charitu a také výdajích na výstavbu centra pro seniory „Zahrada“. Jak se vyvíjely platy a odměny oproti předchozímu roku? Odměny uvolněným a neuvolněným funkcionářům představovaly 76,57% ze skupiny Místních zastupitelských orgánů. V porovnání s předchozím rokem se tyto odměny snížily o 840 tisíc Kč. Naopak platy zaměstnanců v pracovním poměru činily 30 255 tisíc Kč, tedy o 473 tisíc Kč více než v předchozím roce.

Tabulka 7 Výdaje [Zdroj vlastní]

Výdaj	Částka výdajů v milionech Kč
Projektová dokumentace – odkanalizování	1
ZŠ Bratrství	5
ZŠ T. G. Masaryka	3,9
Kultura	0,81
Opravy a rekonstrukce zámku v Bystřici p.H.	2,2
Odměny uvolněným a neuvolněným funkcionářům	1,16

4.4 Analýza nákladů a výnosů roku 2010

Podíváme-li se detailněji na náklady účetní jednotky, pak zjistíme, že většinu nákladů tvoří Náklady z vlastní činnosti. Hodnoty jsou uvedeny v tabulce č. 8. Z této části nákladů zaujímá nejvíce procent účet Ostatní náklady z činnosti. Za zmínku dále stojí Mzdové náklady, které tvoří 21,55% Nákladů z činnosti. Úřad zaměstnával v roce 2010 přes 100 zaměstnanců. Z posledních zpráv bylo zjištěno, že v roce 2012 se snížil počet zaměstnanců o 13 lidí, kteří byli propuštěni pro nadbytečnost či opustili pracovní místo z důvodu dosažení důchodového věku. Tato místa už po té nebyla obsazena. Tudíž došlo ke snížení mzdových nákladů a nákladů sociálních.

Z finančních nákladů nejvíce úřad stojí úroky, které je povinen platit z bankovních úvěrů a účtů, které vede ve své činnosti. Náklady z přecenění reálnou hodnotou se objevily

až s povinností ocenění na reálnou hodnotu u prodeje majetku a procentuální dopad na náklady finanční má položka 36,27%.

V posledním dělení nákladů se nachází Náklady na nezpochybnitelné nároky na prostředky SR, RÚSC a SF zaujímá 99,95% Náklady na nároky na prostředky rozpočtů ÚSC. Jsou v něm obsaženy zejména dotace a transfery poskytované ostatním subjektům. Vzhledem k tomu, že je město zřizovatelem několika organizací, tyto dotace a transfery jsou určeny právě těmto subjektům.

Výnosy ve výkazu zisku a ztráty jsou členěny na 5 částí. Výnosy z činnosti jsou první částí a nejvíce v sobě zahrnují Výnosy z pronájmu (39,19%) a Jiné výnosy z vlastních výkonů. Ve finančních výnosech přibyl účet Výnosy z přecenění na reálnou hodnotu. V porovnání s nákladovým účtem stejného charakteru zjistíme, že výnosy z přecenění byly vyšší. Výnosy z daně z přidané hodnoty mají v části Výnosů z daní a poplatků 40,46%. Výnosy z nároků na prostředky státního rozpočtu tvoří 99,1% ze skupiny Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky SR, RÚSC, SF. A v poslední části je zahrnut oddíl výsledku hospodaření. Daň, kterou úřad z tohoto výsledku odvádí, se v roce 2010 rovnala částce 5,7 milionů Kč. Pro zřehlednění uvádí následující tabulka rozdělení nákladů a výnosů v peněžním a procentuálním vyjádření.

Tabulka 8 Náklady a výnosy roku 2010 [Zdroj vlastní]

Název položky	Vyjádření v Kč	Vyjádření v %
Náklady z činnosti	163422889,48	90,28%
Finanční náklady	2130575,00	1,18%
Náklady na nezpochybnitelné nároky na prostředky SR, RÚSC a SF	15459308,72	8,54%
Výnosy z činnosti	44537324,13	22,61%
Finanční výnosy	1820212,15	0,92%
Výnosy z daní a poplatků	74919055,43	38,03%
Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky SR, RÚSC, SF	75712858,86	38,43%
Výsledek hospodaření	10274587,37	5,22%

4.5 Analýza výsledku hospodaření

Výsledek hospodaření se v roce 2008 evidoval v pasivech pod vlastními zdroji krytí stálých a oběžných aktiv. V rozvaze účetní jednotky města Bystřice pod Hostýnem byl výsledek z hospodářské činnosti ÚSC a činnosti PO nulový a další položky jsou tyto:

- a) Převod zúčtování příjmů a výdajů z minulých let -23 360 371,22Kč
- b) Saldo výdajů a nákladů 31 115 124,41Kč
- c) Saldo příjmů a výnosů -14 837 221,04Kč

Souhrn položek je tedy -7 082 467,85Kč. Bohužel z rozvahy nelze brát tyto položky jako opravdový reálný výsledek hospodaření, protože nebyl vypočítán rozdíl nákladů a výnosů, ale příjmů a výdajů. Lepší vypovídací schopnost by měl podle informací mít rozpočet, jehož reálný výsledek byl schodek ve výši 378,83 tis. Kč.

V roce 2009 byl výsledek hospodaření v rozvaze následující:

- a) Výsledek z hospodářské činnosti ÚSC a činnosti PO 0Kč
- b) Převod zúčtování příjmů a výdajů z minulých let -14 322 641,65Kč
- c) Saldo výdajů a nákladů 15 674 149,57Kč
- d) Saldo příjmů a výnosů -25 864 927,61Kč
- e) Souhrn položek -24 513 419,69Kč

I v tomto roce platí, že ze souhrnu položek nelze říci, že se jedná o výsledek hospodaření, které ho úřad dosáhl. Rozpočet reálně dosáhl zlepšeného výsledku hospodaření ve výši 13 953,38 tis. Kč.

Z rozvahy roku 2010 už je více jasné, kolik činí výsledek hospodaření obce:

- a) Výsledek hospodaření běžného účetního období 10 274 587,37Kč
- b) Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení 0Kč
- c) Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let 0Kč

Tento výsledek hospodaření souhlasí s výsledkem uvedeným ve výkazu zisku a ztráty. Je zajímavé, že ve výsledovce je uveden výsledek hospodaření před zdaněním v částce 15 976 677,37Kč a daň z příjmů je 5 702 090Kč. Zkusíme-li spočítat, kolik tato daň z 15,9 milionů korun českých činí, zjistíme, že daň je 36% z výsledku hospodaření před zdaněním. Obec tedy nepočítá se zákonem danými procenty, které se odvádí na daň, ale záměrně uvádí daň vyšší, protože není povinna tuto daň platit finančnímu úřadu, pouze vyhotoví daňové přiznání, které finančnímu úřadu odešle, ale k samotné platbě nedochází.

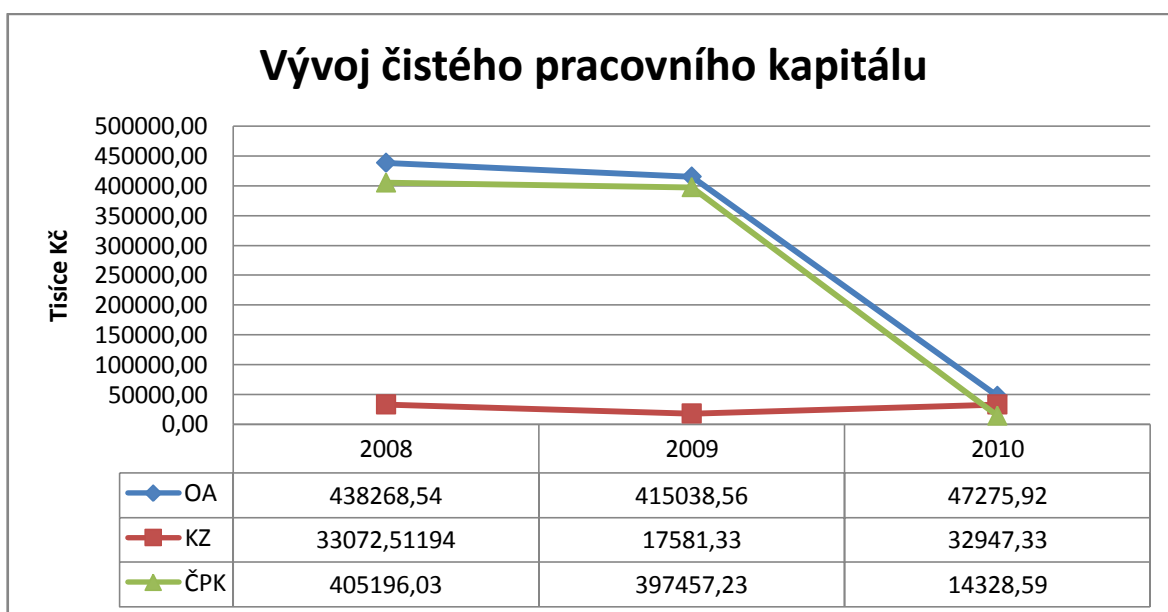
5 ROZDÍLOVÉ A POMĚROVÉ UKAZATELE

V této části se zaměříme na řešení rozdílových a poměrových ukazatelů, čili analýzu čistého pracovního kapitálu, analýzu zadluženosti, majetkové a finanční struktury, ve které se skrývají ukazatelé jako: celková zadluženost, míra zadluženosti, podíl dlouhodobých cizích zdrojů na celkových dlouhodobých zdrojích, podíl dlouhodobých cizích zdrojů na cizích zdrojích, úrokové krytí, krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem, krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji a vyvodíme z výsledků těchto ukazatelů závěry hospodaření města Bystřice pod Hostýnem.

5.1 Analýza čistého pracovního kapitálu

Čistý pracovní kapitál získáme odečtením krátkodobých závazků od oběžných aktiv.

Na grafu „Vývoje čistého pracovního kapitálu“ můžeme vidět, jak se v jednotlivých letech vyvíjel stav oběžných aktiv (OA), krátkodobých závazků (KZ), a čistého pracovního kapitálu (ČPK). Výsledky ČPK se nachází v kladných hodnotách, což znamená, že úřad má vyšší podíl krátkodobého majetku ve své rozvaze než je tomu u krátkodobých závazků. Znamená to, že účetní jednotka má tzv. „finanční polštář“. Tedy může uhradit krátkodobé závazky ze svého krátkodobého majetku a nemusí pro úhradu používat majetku dlouhodobého.

Graf 7 Vývoj čistého pracovního kapitálu [Zdroj vlastní]

5.2 Analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury

Prvním ukazatelem je celková zadluženost. Hodnoty tohoto ukazatele se v odborné literatuře doporučují 30-60%, ale záleží na odvětví, ve kterém se instituce nachází. V našem případě vycházela celková zadluženost v rozmezí hodnot 8,44%-12,48%. Z těchto výsledků se dá konstatovat, že územní samosprávný celek není velmi zadlužený a pro financování svých aktiv spíše využívá vlastních zdrojů. Nejméně cizích zdrojů bylo využito v roce 2009 a nejvíce využila možnosti financovat z externích cizích zdrojů v roce 2010. Podíváme-li se, co novela a přechod na nové účetnictví znamenalo pro tento ukazatel, pak vidíme z tabulky č. 9, že došlo k navýšení o 3,3%.

Porovnáme-li tento výsledek se zprávou ministerstva financí o monitoringu obcí roku 2010, pak můžeme říci, že město Bystřice pod Hostýnem se nacházelo asi mezi 10% obcí, které tímto ukazatelem byly pod hranicí 25%. Výsledky byly zjišťovány u 139 obcí, z toho 2,2 % mělo hodnotu tohoto ukazatele vyšší než 25,0 %, z toho 118 obcí se nacházelo v intervalu 25,0 – 50,0 %. (Monitoring hospodaření obcí roku 2010, 2011)

Míra zadluženosti poměřuje cizí a vlastní kapitál, který pomáhá účetní jednotce, a bance, v rozhodování, zda požádat o další úvěr. Hodnoty nad 1 jsou pro banku rizikové, ale tato situace není případ městského úřadu. Vyhodnotíme-li vývoj míry zadluženosti, pak v roce 2009 klesla oproti předchozímu roku a vlivem změn a účtování roku 2010 došlo k navýšení míry zadluženosti. V roce 2010 došlo k navýšení míry zadluženosti.

Podíl dlouhodobých CZ na dlouhodobých zdrojích se vyvíjel následovně: v roce 2009 došlo k navýšení a o necelé 3% se zvýšil stav díky novele, rok 2010 už zaznamenal snížení. Z výsledků v tabulce můžeme vyčíst, že účetní jednotka využívá pouze 10% dlouhodobých cizích zdrojů a téměř 90% je tvořeno vlastním kapitálem.

Dalším ukazatelem je podíl dlouhodobých cizích zdrojů na cizích zdrojích. Výsledky tohoto ukazatele se pohybují v rozmezí 70 – 84%, což znamená, že městský úřad má ve svém hospodaření více dlouhodobých zdrojů. Dlouhodobé zdroje jsou obecně méně rizikové než krátkodobé, protože je podnik nemusí brzy splatit, ale je za ně zaplácena větší cena.

Dostáváme se k úrokovému krytí, které charakterizuje výši zadluženosti pomocí schopnosti účetní jednotky splácet nákladové úroky. Obecně jsou hodnoty nad číslem 5 pozitivní, protože je obec schopna splácet úroky věřitelům a ještě zůstanou peněžní prostředky pro vlastní potřebu.

Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem mělo v roce 2008 a 2009 před změnou zákona hodnoty vyšší než 1. Znamená to, že územní samosprávný celek používá vlastní kapitál ke krytí nejen dlouhodobého majetku, ale také oběžných aktiv. Ovšem v roce 2010 už se hodnota pohybovala v hodnotách, které značí, že část dlouhodobého majetku je kryta i cizími zdroji.

Důležitým ukazatelem pro posouzení dlouhodobé finanční rovnováhy je krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji. Účetní jednotce se tato situace povedla a po celé 3 roky (i po změnách v roce 2010) byl dlouhodobý majetek kryt dlouhodobými zdroji, protože výsledky ukazatele se nacházeli nad hodnotou 1. Ale trend má spíše klesající tendenci, což v budoucnu mohlo mít vliv na krytí dlouhodobého majetku a značit riziko, že bude majetek kryt krátkodobými zdroji.

Tabulka 9 Poměrové ukazatele [Zdroj vlastní]

Ukazatel	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2009 v rozvaze roku 2010	Rok 2010
Celková zadluženost	9,47%	8,44%	11,74%	12,48%
Míra zadluženosti	0,10466	0,09218	0,13298	0,14264
Podíl dlouhodobých CZ na dlouhodobých zdrojích	6,96%	7,19%	10,05%	9,34%
Podíl dlouhodobých CZ na CZ	71,46%	84,00%	84,00%	72,24%
Úrokové krytí	-	-	-	19,9094
Krytí DM vlastním kapitálem	1,41070	1,34391	0,92989	0,92095
Krytí DM dlouhodobými zdroji	1,51621	1,44798	1,03377	1,01586

5.3 Analýza likvidity

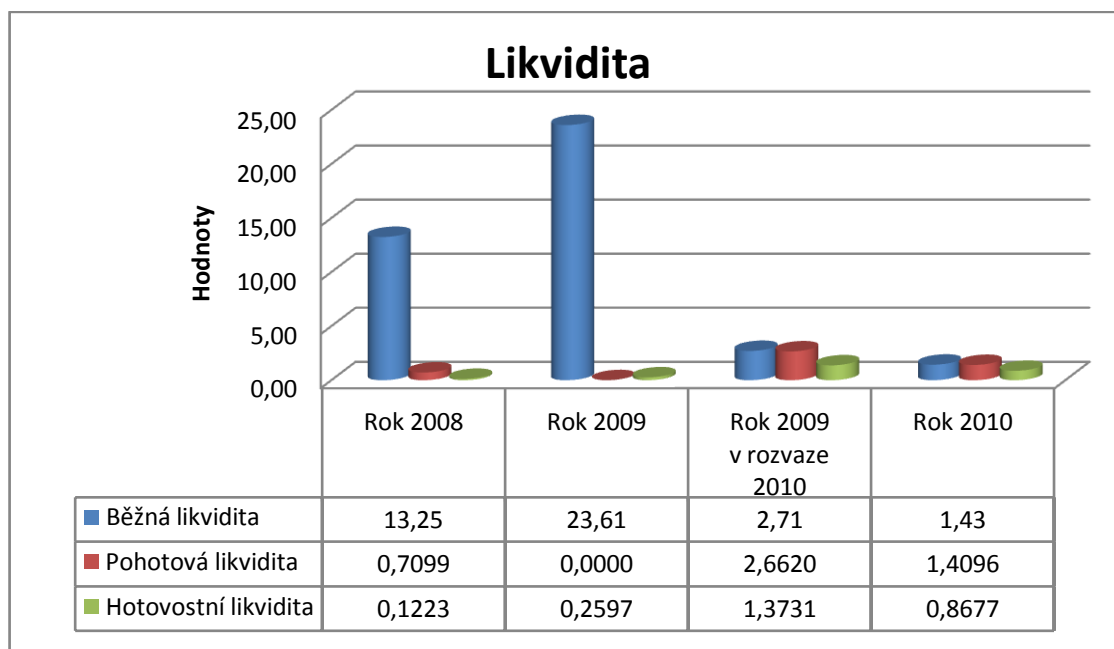
Analýzu likvidity rozdělujeme do tří stupňů a to na likviditu III. stupně – běžná likvidita; likviditu II. stupně – pohotová likvidita; a likviditu I. stupně – hotovostní likvidita.

Nejprve se zaměříme na běžnou likviditu. Doporučované hodnoty jsou 1,5-2,5. Výsledky městského úřadu těmito hodnotám neodpovídají. Pro roky 2008 a 2009 (ve 2 provedení) se

hodnoty pohybovali v hodnotách uvedených v grafu likvidity. Jak vidíme, hodnoty jsou vyšší než doporučené výsledky tohoto ukazatele, což může znamenat zbytečně vysokou hodnotu čistého pracovního kapitálu a drahé financování. Naopak v roce 2010 byla hodnota 1,43. Tento výsledek lze považovat za velmi blízký doporučené hodnotě.

Pohotová likvidita je dalším ukazatelem. V našem případě výsledky mohou být zkreslené v důsledku nerozlišování krátkodobých a dlouhodobých pohledávek v rozvaze účetní jednotky. Doporučené hodnoty pohotové likvidity jsou 1 – 1,5. Tedy rok 2010 se pohyboval v doporučených hodnotách. V roce 2008, kdy byl výsledek menší než 1, tedy účetní jednotka riskovala, že by při problémech musela prodat i své zásoby, aby zaplatila své závazky.

U ukazatele hotovostní likvidity jsme zjistili výsledky uvedené v grafu likvidity. Rozmezí hodnot 0,2 – 0,5 jsou doporučovány, a těchto hodnot bylo dosaženo v roce 2009 před změnou vykazování. Vysoké hodnoty, které jsou vykazovány v roce 2009 a 2010 po novele, jsou vyšší, což může svědčit o neefektivitě využití finančních prostředků.

Graf 8 Likvidita [Zdroj vlastní]

Podíl pracovního kapitálu na oběžných aktivech by měl dosahovat hodnot 30-50%. V roce 2009 ale úřad dosahoval velmi vysokých hodnot a to 92,45%, v roce 2009 na tom nebylo moc lépe s výsledkem 95,76%. Po změně metodiky účtování a vykazování se podíl snížil na 63,06%, a výborných hodnot dosáhl úřad v roce 2010 s 30,31%.

5.4 Analýza rentability

V ukazatelích rentability jsem si zvolila 3 ukazatele a to: rentabilita celkového kapitálu, rentabilita vlastního kapitálu a rentabilita investovaného kapitálu. Vzhledem k tomu, že se nejedná o podnik, jehož cílem by bylo dosahovat tržeb z prodeje a je to jeho hlavním cílem, vypustila jsem ukazatele rentability tržeb. Také jsem vyhodnotila pouze rok 2010, kdy byla povinnost sestavit výkaz zisku a ztráty pro hlavní činnost, ze které se vypočítal i výsledek hospodaření.

Tabulka 10 Rentabilita [Zdroj vlastní]

Rentabilita celkového kapitálu	Rentabilita vlastního kapitálu	Rentabilita investovaného kapitálu
1,68%	1,23%	1,12%

Výsledky rentability můžeme vidět v tabulce č. 10 Rentabilita. U rentability vlastního kapitálu by se hodnoty měly pohybovat několik procent nad dlouhodobým průměrem úročení dlouhodobých vkladů.

5.5 Novinky po roce 2010

Díky nejnovějším informacím je velká pravděpodobnost, že se účet stavby v rozvaze rozroste. Město Bystřice pod Hostýnem totiž dostalo nabídku na odkup místního Hotelu Podhoran, který se nachází hned vedle budovy městského úřadu na náměstí. Vzhledem k tomu, že město nedisponuje tak velkým vlastním kapitálem, aby dokázalo uhradit částku 25 milionů Kč, jakou si majitel žádá, bude nejspíše nuceno si vzít další úvěr. Vše je ovšem v jednání a stále běží lhůta pro rozhodnutí, zda k odkupu dojde či nikoliv. Obyvatelstvo má v tomto směru podle mého názoru jasno. Bylo by pro rozhodnutí hotel odkoupit než riskovat, že budova bude sloužit jako ubytovna pro sociálně nepřizpůsobivé.

V roce 2011 mohlo dojít k navýšení úvěrů díky plánování a přípravě na výstavbu Centra pro seniory Zahrada, o. p. s., které bude otevřeno ve 4. čtvrtletí roku 2012.

Tyto dvě relativně nové informace určitě ovlivní ukazatele celkové zadluženosti, která vzroste hlavně díky úvěru, pokud se obec rozhodne hotel Podhoran odkoupit. Co se týká výstavby Centra, nebude to mít tak negativní účinky na hospodaření obce, protože se jedná o plánovanou akci, která město Bystřice pod Hostýnem nepřekvapila.

6 ZÁVĚR FINANČNÍ ANALÝZY A DOPORUČENÍ

Nyní se dostáváme do fáze hodnocení celkové analýzy. Začala bych jednotlivými oblastmi, na které jsem se zaměřila a zanalyzovala situaci hospodaření města Bystřice pod Hostýnem.

V analýze majetkové struktury jsme zjistili, že obec vlastní nejvíce dlouhodobého hmotného majetku, který se přibližuje téměř 90% v roce 2008 a 2009. Situace je dána zaměřením, čili nejedná se o výrobní podnik, který by musel mít pro své fungování velké zásoby materiálu, zboží či výrobků, ale o veřejnou instituci. Z tohoto majetku nejvíce procent zaujímaly stavby (85%), které obec vlastní a hospodaří s nimi na základě principu zachování obecního majetku a principem rozvoje obecního majetku.

Zajímavostí v části DFM bylo, že se snížil o 38% oproti roku 2008 a to i přesto, že účetní jednotka neztratila svůj 100% podíl na Technických službách a Tepelném hospodářství.

Dále město zapracovalo na zabezpečení majetku, protože výsledky na účtu Manka a škody se snížily o 100% a také se méně cestovalo - účet cestovné, se taktéž snížil v roce 2009 o 100% v porovnání s rokem předcházejícím.

V pohledávkách došlo k velmi vysokému nárůstu Ostatních pohledávek, kdy vyšel výsledek navýšení o 16764,53%. Vysvětlením je, že v roce 2008 bylo na účtu Ostatní pohledávky 22 550Kč a v roce 2009 už to bylo 3,8 mil. Kč. Nejspíše to bylo dáno zhoršením platební schopnosti odběratelů.

Obec dobře zvažovala i ve věci poskytování příspěvků a dotací, kterých poskytla v roce 2009 méně než v předcházejícím roce a také snížila limity výdajů o téměř 70%. I přesto, že se snažila tímto způsobem redukovat své výdaje a hospodaření, v roce 2009 dostala penále za porušení směrnic, rozpočtové kázně a fyzické kontroly auditora. Nárůst byl 97,5%.

Rok 2010 byl rokem, kdy byla zavedena novela a změnila účtování a vykazování. V rozvaze obce se to projevilo na účtu Pohledávky, kde ze svých 5,46% se navýšila hodnota na 47,61%. Změnu způsobilo rozlišení krátkodobosti a dlouhodobosti pohledávek.

Velkou změnu zaznamenala skupina Krátkodobého finančního majetku, kdy ze svých 8,9 milionů Kč se dostala hodnota v roce 2010 na 24 milionů Kč. Bylo to způsobeno zrušením účtů rozpočtového hospodaření, které se přesunuly do tohoto krátkodobého finančního majetku. Tedy hodnota této skupiny je v roce 2010 na 50,72% z původních 1,1%.

Analýza finanční struktury odhalila, že město Bystřice pod Hostýnem kryje ze svých zdrojů téměř celý svůj majetek včetně pohyblivé složky. Tento stav je obvykle hodnocen jako vysoce nákladový, protože jsou obecně cizí zdroje levnější. I přesto obec nese ve svých cizích zdrojích bankovní úvěry a půjčky, které zabírají přes 50% cizích zdrojů. Z analýzy horizontální vyplynulo, že obec splatila 8 milionů, které vedla na krátkodobém bankovním úvěru.

Změna byla zaznamenána u Dlouhodobých závazků, kdy si účetní jednotka vybrala na Dlouhodobých přijatých zálohách téměř o 11 milionů Kč více než v roce 2008. Naopak krátkodobých závazků bylo splaceno mnohem více a to díky úhradám dodavatelům a zúčtováním krátkodobých přijatých záloh o 9 milionů Kč.

Obecně z analýzy rozpočtů lze vyčíst, že se město Bystřice pod Hostýnem snaží udržovat a rekonstruovat dlouhodobě zámek, který má ve svém vlastnictví. Stará se taky o zeleň a životní prostředí, do kterého investuje nemalé částky. Přispívá na charitu, školní a předškolní zařízení, na provoz knihovny a Společenského domu Sušil, snaží se udržovat místní komunikace, dětská hřiště. Dalším výdajem, který obec investuje je sběr a svoz komunálního odpadu (7,2 milionů Kč v roce 2009).

Příjmy, se kterými rozpočet počítá, byly příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery. V daňových příjmech se získalo v roce 2008 nejvíce výběrem daně z přidané hodnoty, u nedaňových příjmů pronájmem kanalizace, příjmy z pronájmu a přefakturace. V kapitálových příjmech nejvíce peněžních prostředků je získáno z prodeje garáží a pozemků.

Analýza výkazu zisku a ztráty nám ukázala, že 90,28% nákladů tvoří Náklady z vlastní činnosti. Z finančních nákladů nejvíce úřad stály v roce 2010 úroky, které je povinen platit z bankovních úvěrů a účtů, které vede v rámci své činnosti.

V části Náklady na nezpochybnitelné nároky na prostředky SR, RÚSC a SF zaujímá 99,95% Náklady na nároky na prostředky rozpočtů ÚSC. Jsou v něm obsaženy zejména dotace a transfery poskytované ostatním subjektům.

Z důvodů přeceňování na reálnou hodnotu při prodeji dlouhodobého majetku vyšly účetní jednotce náklady 772 857Kč. Naopak výnosy plynoucí z této operace byly vyšší, čili díky přecenění získala obec více peněžních prostředků a dosáhla zisku z této operace.

Nejhodnotnějšími výnosy byly v roce 2010: Výnosy z pronájmu, Výnosy z daně z přidané hodnoty, a Výnosy z daně z příjmů právnických osob. Výnosy z nároků na prostředky

státního rozpočtu tvoří 99,1% ze skupiny Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky SR, RÚSC, SF.

Výsledek hospodaření se na celkových výnosech podílí z 5,22%. Daň, kterou úřad z tohoto výsledku odvádí, se v roce 2010 rovnala částce 5,7 milionů Kč. Tedy, obec se rozhodla dobrovolně vykazovat vyšší částku daně z příjmu, než by opravdu musela. Touto operací pouze snížila výsledek hospodaření rozvahy, ale nijak neublížila svým finančním prostředkům. Tento fakt se dotýká i samotné analýzy výsledku hospodaření. Ta pro roky 2008 a 2009 nebyla jednoznačná. Až s příchodem povinnosti sestavení výkazu zisku a ztráty se situace pro uživatele zlepšila. Vyplývaly z něj skutečné náklady a výnosy a tedy i výsledek hospodaření, který pro rok 2010 byl v pěkné částce 10 274 587,37Kč.

Analýza čistého pracovního kapitálu: Výsledky se nachází v kladných hodnotách, což znamená, že úřad má vyšší podíl krátkodobého majetku ve své rozvaze než je tomu u krátkodobých závazků. Znamená to, že účetní jednotka má tzv. „finanční polštář“. Tedy může uhradit krátkodobé závazky ze svého krátkodobého majetku a nemusí pro úhradu používat majetku dlouhodobého. Bohužel má tento ukazatel klesající trend a účetní jednotka by si v dalších letech měla dát pozor, aby nemusela svou momentální platební neschopnost řešit prodejem dlouhodobého majetku.

Analýza zadluženosti: Z výsledků provedené analýzy celkové zadluženosti vyplynulo, že v daných letech neměl Městský úřad problém s velkou zadlužeností. Míra zadluženosti ukázala, že v daných letech účetní jednotka nebyla rizikovou pro banky, a bez problémů by jí byl připsán další úvěr. Tato situace by se Bystřici pod Hostýnem hodila právě v letošním roce, pokud bude nucena zažádat o úvěr pro nákup hotelu Podhoran. Ovšem nelze říci, jakou míru zadluženosti vykazuje v těchto dnech, ale trend předcházejících let byl rostoucí.

Dlouhodobá finanční rovnováha byla zjištěna z krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji. Účetní jednotce se tato situace povedla a po celé 3 roky byl dlouhodobý majetek kryt dlouhodobými zdroji. Ale trend měl spíše klesající tendenci, což v budoucnu mohlo značit riziko, že bude majetek kryt krátkodobými zdroji.

Tedy výsledky zadluženosti nebyly špatné a byly udrženy v doporučených hodnotách, ale měly klesající trend, který pro další roky mohl a může značit problémy právě se zadlužeností.

Analýza likvidity: Běžná likvidita ukázala, že výsledky ukazatelů byly vyšší než hodnoty doporučované a mohly značit vysokou hodnotu čistého pracovního kapitálu a drahé financování. Ale rok 2010 už se pohyboval téměř v doporučené hodnotě.

Pohotová likvidita mohla být zkreslená v důsledku nerozlišování krátkodobých a dlouhodobých pohledávek v rozvaze účetní jednotky. V roce 2008 účetní jednotka měla nízký výsledek a riskovala prodej zásob, aby splatila závazky. Naopak rok 2010 byl v doporučovaných hodnotách.

U ukazatele hotovostní likvidity jsme zjistili, že po novele byly výsledky ukazatele vysoké a mohly svědčit o neefektivním využívání finančních prostředků.

6.1 Doporučení

Zaměřím-li se nejprve na výsledky analýzy a rizika či hrozby, které z jednotlivých ukazatelů vyplynuly, tak by bylo dobré, kdyby si město Bystřice pod Hostýnem ve svém hospodaření dávalo pozor na vyšší podíl krátkodobého majetku vůči krátkodobým závazkům. I přesto, že výsledky pro tento ukazatel byly dobré, měly klesající trend. Problémem v tomto případě by bylo řešení momentální platební neschopnosti, která by musela být řešena prodejem dlouhodobého majetku. Vysoká zadluženost by mohla být dalším problémem, který by se v budoucnu mohl vyskytnout. I přesto, že hodně obcí v České republice je zadluženo, stále má možnost najít způsoby, jakým se velké zadluženosti zbavit a to přísnějšími kontrolami, uvážlivým a reálným sestavením rozpočtů a také snížením nepotřebných investic do oprav, výstavby nových areálů a budov.

Sestavení a dodržování rozpočtových pravidel bývá obecně velkým problémem nejen obcí, ale i krajů a jiných institucí ve státní sféře. Bohužel se i tento případ týká Městského úřadu v Bystřici pod Hostýnem, kdy v roce 2009 v závěrečném účtu tohoto roku bylo zjištěno ze zprávy auditora, že nezávislý auditor objevil několik chyb. Vytkl účetní jednotce, že nepostupovala podle směrnice u výběrových řízení pro získávání veřejných zakázek, kterou si sama sestavila. Tento druh korupce je obecně známý a mediálně probíraný, a v těchto podmínkách je velmi těžké proti němu bojovat zákonnými předpisy. Stát a složky, které pod stát spadají, by měly jít příkladem ostatním podnikatelským i nepodnikatelským subjektům. Děje-li se porušování zákonů a předpisů i ve veřejné správě, nemůžeme se divit, že je úplatkářství, překračování zákona a předpisů či jiná korupce téměř každodenní záležitostí i v jiných oblastech. V tomto případě by možná ani

nepomohla změna v zákonu, přísnější sankce, ale bylo by potřeba, aby sami lidé ke všemu přistupovali zodpovědně a s čistým svědomím. Ale je to v dnešní době vůbec reálné?

Další chybou, na kterou nezávislý auditor upozornil, byly problémy při inventarizaci, které zkreslily výsledek hospodaření, a došlo k porušení zásady průkazného vedení účetnictví.

Až zarážející bylo porušení rozpočtové kázně a situace, že auditorovi, který měl provést fyzickou kontrolu na staveništi, nebylo povoleno na staveniště vstoupit. Už tato informace může v lidech vyvolávat pocit, že ve výstavbě nebylo něco v pořádku.

Negativně by se dalo hodnotit i chování města, které se k jednotlivým chybám uvedených ve zprávě auditora ještě před zpracováním a uzavřením závěrečného účtu vůbec nevyjádřilo.

Při hledání informací a provádění analýzy jsem zjistila, že v závěrečném účtu roku 2009 byla duplicitně dána příloha účetní závěrky a také rozvaha. Naopak v závěrečném účtu pro rok 2010 je v obsahu uvedeno, z jakých částí se závěrečný účet skládá. Ovšem nenajdeme zde přehled o peněžních tocích ani přehled o změnách základního kapitálu. Místo něj je v příloze uvedeno: „*Účetní jednotka v roce 2010 není povinna sestavit tento výkaz. V roce 2009 jsme na účtech hospodářské činnosti neevidovali žádné výnosy.*“ Tento text je uveden jak u přehledu o peněžních tocích, tak u přehledu o změnách základního kapitálu.

Zaměříme-li se nyní na rozvahy, pak zjistíme, že v rozvaze k 31. 12. 2008 bylo vykázáno na účtu Dlouhodobé bankovní úvěry částka 55 711 557, 08Kč. Podíváme-li se na jednotlivé úvěry rozepsané v závěrečném účtu pro daný rok, suma je zde uvedena v částce 56 097,86 tis. Kč. Tedy tyto dvě sumy nejsou shodné.

Obecně při sestavování výkazu zisku a ztráty či rozvahy by jednotlivé skupiny nadřazené účtům spadajícím pod tuto skupinu měly vykazovat souhrnnou částku jednotlivých syntetických účtů. Ve výkazu zisku a ztráty, sestaveném pro rok 2010 je uvedeno následující: „*VI. Výsledek hospodaření - hlavní činnost, běžné období 0,00Kč*“. I přesto, že výsledek hospodaření byl 15,9 milionů Kč a čistý výsledek hospodaření 10,27 milionů Kč, je uváděna částka sumarizace těchto účtů nulová.

Další zajímavostí v tomto výkazu je hodnota vykazované daně z příjmů je 5 702 090Kč. Tato částka mě velmi zarazila, protože tvoří 36% z výsledku hospodaření před zdaněním. Ale vzhledem k situaci, že účetní jednotka obce není povinna tuto daň odvádět finančnímu úřadu, neřídí se Městský úřad v Bystřici pod Hostýnem zákonem danými procenty, ale záměrně uvádí daň vyšší. Na otázku, proč je tomu tak, mi bylo odpovězeno, že úřad vykazuje raději vyšší částku, aby nedošlo k problémům. Dalo by se říci, že se tedy snaží

řídít zásadou opatrnosti. Ale! Tím, že účetní jednotka navyšuje uměle částku daně z příjmů, snižuje sama sobě výsledek hospodaření, který může vést ke zkreslení výsledků v rozvaze. V případě, že uživatel těchto účetních výkazů si vezme do ruky pouze rozvahu, zjistí z ní výsledek hospodaření kolem 10 milionů Kč. Přitom pokud by účetní jednotka „odvedla“ skutečnou výši daně, čistý výsledek hospodaření by byl vyšší.

Shrneme-li tedy problémy, které účetní jednotka měla v případech vykazování a kontrole při auditu, doporučením by pro ni bylo řídit se striktně svými směnicemi a zákonnými předpisy tak, aby nemusela být z důvodů porušení sankciována. Ohledně nevyjádření se ke zprávě auditora, který kontrolu prováděl - svědčí to o nerespektování auditorské pozice a nezodpovědnému jednání, které by mohlo být chápáno jako lehkomyšlnost a nezájem řešit situaci, která by měla být napravena.

ZÁVĚR

Územní samosprávné celky, které spadají pod vybrané účetní jednotky a řídí se jinými zákony a předpisy než podnikatelé, zažily díky novele, která byla účinná od 1. 1. 2009, velké změny, se kterými se musí do teď prát. Je to velké množství informací, ve kterých nemají jasno ani sami zákonodárci a v mnoha věcech stále nedochází k ucelenému a jednotnému vykazování, jak si to zástupci našeho státu představovali a přáli.

Vliv novely měl dopady na účtování, vykazování a nároky na zveřejňování údajů. Přínosem v této věci bych hodnotila povinnost sestavovat výkaz zisku a ztráty, který slouží k lepší orientaci a přehledu o hospodaření obcí v České republice. Změny nejen zavedením povinnosti vykazování a sestavování určitých výkazů, ale i v účtování měly dopad na samotnou analýzu, kterou jsem v rámci Městského úřadu v Bystřici pod Hostýnem provedla.

Nakonec bych se pokusila zhodnotit situaci po účinnosti novely. Prozkoumáme-li zavedení nových účetních pravidel na stálých aktivech, neměla tato změna žádné negativní důsledky. Zavedením účtů dlouhodobé pohledávky, dlouhodobé závazky, krátkodobé závazky, krátkodobé pohledávky se pro uživatele účetních výkazů zlepšila orientace a lépe si mohou představit strukturu pohledávek a závazků, co se týká dlouhodobosti. V pasivech došlo ke snížení skupin na 3 skupiny z původních 5. Převedením vykazování se v pasivech příliš částky nelišily. Pouze se navýšilo jmění účetní jednotky, do kterého se přesunuly ze zrušených skupin. Tedy došlo ke zjednodušení a lepší přehlednosti díky zmenšení počtu účtů a časovému rozlišení.

Ale abych nehodnotila hospodaření obce pouze v negativním duchu, určitě si finanční odbor zaslouží pochvalu, že přestup na nové účtování a vykazování zvládl podle zprávy auditora naprosto bez problémů a chyb. Pevně věřím, že takto v hospodaření bude pokračovat i nadále.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- Business center.cz. *Business center.cz: Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví* [online]. © 1998 - 2011 HAVIT, s.r.o. [cit. 2011-11-13]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/>
- Česká daňová správa. *Česká daňová správa: Legislativa a metodika* [online]. Praha: Copyright © 2006-2011, Generální finanční ředitelství, 2006, 2011 [cit. 2011-11-21]. Dostupné z: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/legislativa_metodika_10533.html?year=0
- Česká republika. Vyhláška 410/2009. In: *Sbírka zákonů č.410/2009*. 2009, 133. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Vyhlasaka_410_2009.pdf
- Česká republika. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Praha, 2000. Dostupné z: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/182_4026.html
- ČEŠKOVÁ, Magdalena. *Rozpočtový proces obcí – Srovnání rozpočtové praxe obcí na konkrétním případě* [online]. Brno, květen 2007 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/100336/esf_b/Rozpocetovy_proces_obci.pdf. Bakalářská práce. Masarykova univerzita - Ekonomicko-správní fakulta. Vedoucí práce Ing. Irena Opluštilová.
- DVOŘÁČEK, Jiří. *Interní audit a kontrola*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. 202 s. ISBN 8071798053.
- Euroskop.cz: Evropský účetní dvůr. *Euroskop.cz* [online]. Copyright © 2005-11 Vláda České republiky a Netercity.cz [cit. 2011-12-14]. Dostupné z: http://www.euroskop.cz/gallery/2/673-eud_standardy.pdf
- GRŮŇ, Ladislav. *Finanční právo a jeho instituty*, 1. vydání. Praha: Linde, 2004, ISBN 80-7201-474-9 str. 229 – 233
- KNÁPKOVÁ, Adriana., PAVELKOVÁ, Drahomíra. *Finanční analýza. Komplexní průvodce s příklady*. 1. vydání. Dotisk 2011. Praha: Grada, 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4 (obr. ze strany 50.)
- Knihovna připravované legislativy. *Knihovna připravované legislativy: Důvodová zpráva* [online]. © 2000-2007 Úřad vlády České republiky, ve spolupráci s VUMS

- Legend, spol. s r.o. a SYSNET s.r.o., 2011 [cit. 2011-12-15]. Dostupné z: eklep.vlada.cz/eklep/getAttachment?id=zd_korn8mx12q01.doc
- Knihovna připravované legislativy. *Knihovna připravované legislativy: Předkládací zpráva* [online]. © 2000-2007 Úřad vlády České republiky, ve spolupráci s VUMS Legend, spol. s r.o. a SYSNET s.r.o., 2011 [cit. 2011-12-15]. Dostupné z: eklep.vlada.cz/eklep/getAttachment?id=zp_korn8mx12q01.doc
- Komora auditorů České republiky. *Auditorská směrnice KA ČR: Archiv standardů vydaných komorou - Auditorská směrnice č. 2 POSTUPY ZÍSKÁVÁNÍ DŮKAZNÍCH INFORMACÍ PŘI AUDITU* [online]. webProgress, s.r.o., © 2010 KOMORA AUDITORŮ ČESKÉ REPUBLIKY [cit. 2011-11-12]. Dostupné z: <http://www.kacr.cz/article.asp?nArticleID=1042>
- Kovonax.cz. *Homepage - Kovonax*. [online]. Bystřice pod Hostýnem: Copyright Kovonax © 2011, 2011 [cit. 2012-01-06]. Dostupné z: <http://www.kovonax.cz/cz/>
- MACENAUER, Martin. *Závěrečné účty: Závěrečný účet za rok 2008*. Bystřice pod Hostýnem, 2009. Dostupné z: <http://www.mubph.cz/clanek.php?id=1372>
- MACENAUER, Martin. *Závěrečné účty: Závěrečný účet za rok 2009*. Bystřice pod Hostýnem, 2010. Dostupné z: <http://www.mubph.cz/clanek.php?id=1372>
- MACENAUER, Martin. *Závěrečné účty: Závěrečný účet za rok 2010*. Bystřice pod Hostýnem, 2011. Dostupné z: <http://www.mubph.cz/clanek.php?id=1372>
- MACENAUER, Martin. *Rozpočet města. Mubph.cz* [online]. 28. 12. 2009. 2008-2010 [cit. 2012-05-09]. Dostupné z: <http://mubph.cz/clanek.php?id=72>
- MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů*. 1. vydání. Praha: ORAC, 2000. 189 s. ISBN 80-86199-23-1, str. 145 – 152
- Město Bystřice pod Hostýnem. MACENAUER, Martin. *Mubph.cz* [online]. Bystřice pod Hostýnem, 06/01/2009, 20/09/2010 [cit. 2012-01-06]. Dostupné z: <http://www.mubph.cz/clanek.php?id=3>
- Ministerstvo financí České republiky. *Ministerstvo Financí České republiky: Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů* [online]. Praha: Copyright © 2005, Ministerstvo financí ČR, 2001, 2005 [cit. 2011-11-21]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakony_1542.html

- Ministerstvo financí České republiky. *Ministerstvo financí České republiky: CHJ – 3* [online]. Praha: Copyright © 2005, Ministerstvo financí ČR, 2005, 28. 3. 2011 [cit. 2011-11-26]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/verspr_kontrola_61311.html
- Ministerstvo financí České republiky: Příloha č. 1 - Návrh programu auditu - (CHJ - 3). *Ministerstvo financí České republiky* [online]. Praha: Copyright © 2005, Ministerstvo financí ČR, 2005, 28. 3. 2011 [cit. 2012-03-03]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/metodicke_pokyny_postupy_61325.html
- Ministerstvo financí České republiky: Příloha č. 4 – Dotazník k rozpočtu – (CHJ – 3). *Ministerstvo financí České republiky* [online]. Praha: Copyright © 2005, Ministerstvo financí ČR, 2005, 28. 3. 2011 [cit. 2012-03-03]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/metodicke_pokyny_postupy_61322.html
- Ministerstvo financí České republiky: Příloha č. 5 – Dotazník k účetním výkazům – (CHJ – 3). *Ministerstvo financí České republiky* [online]. Praha: Copyright © 2005, Ministerstvo financí ČR, 2005, 28. 3. 2011 [cit. 2012-03-03]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/metodicke_pokyny_postupy_61321.html
- Ministerstvo financí České republiky: Příloha č. 2 – Vývojový diagram – (CHJ – 3). *Ministerstvo financí České republiky* [online]. Praha: Copyright © 2005, Ministerstvo financí ČR, 2005, 28. 3. 2011 [cit. 2012-03-03]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/metodicke_pokyny_postupy_61324.html
- MOLÍN, J. *Protiprávní jednání z pohledu profesní odpovědnosti auditorů, daňových poradců a účetních*. 1. Vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 188 s. ISBN 978-80-7357-600-4
- Monitoring hospodaření obcí za rok 2010. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. Praha: Copyright © 2005, Ministerstvo financí ČR, 11. října 2011 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/tiskove_zpravy_64723.html?year=2011

- MUEHLMANN. Internal Auditors' Role in Finding Corruption. *Business And Economics--Accounting* [online]. 2010, **25**(5), 9, 2010-11-01 [cit. 2011-04-27]. DOI: 760989553. Dostupné z: <http://search.proquest.com/docview/760989553?accountid=15518>
- NEMEC, J. *Kontrola ve veřejné správě*. 1. Vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. 158 s. ISBN 978-80-7357-558-8
- Organizační struktura města a MěÚ. MACENAUER, Martin. *Mubph.cz* [online]. Bystřice pod Hostýnem, 23. 12. 2009, 2. 3. 2012 [cit. 2012-04-03]. Dostupné z: <http://www.mubph.cz/clanek.php?id=56>
- Partnerství pro Vysočinu. *Partnerství pro Vysočinu: Prezentace* [online]. Krajský úřad Vysočina: Krajský úřad Vysočina 2005 © webmaster, 2005 [cit. 2011-11-30]. Dostupné z: <http://www.partnerstvi-vysocina.cz/index.php?akce=clanek>
- PASEKOVÁ, M. *Základy účetnictví – Studijní pomůcka pro distanční studium*. 1. vydání. 2008, ISBN – 978-80-7318-750-7. Str. 15 – 17, 50-51, 185-186
- Risy.cz - Obce - Bystřice pod Hostýnem. *Risy.cz* [online]. Česká republika: CRR ČR., 2010-2011 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=588393>
- SCHIFFER, V. *Aktuality z vedení a kontroly účetnictví*. 782. vydání. Praha: Linde, 2008. 271 s. ISBN 978-80-7201-721-8 (© Ing. Vladimír Schiffer) str. 65, 139, 133, 152 – 153
- SVOBODOVÁ, Jaroslava. *Účtová osnova, české účetní standardy: pro některé vybrané účetní jednotky, 100 postupů účtování*. 2010. vyd. Olomouc: ANAG, 2010. ISBN 978-80-7263-594-8.
- The Institute of Internal Auditors. *The Institute of Internal Auditors: About the Institute* [online]. Altamonte Springs, FL., USA, 2011 [cit. 2011-11-21]. Dostupné z: <http://www.theiia.org/theiia/about-the-institute/>
- Znak města. MACENAUER, Martin. *Mubph.cz* [online]. Bystřice pod Hostýnem, 26/05/2010, 27/05/2010 [cit. 2012-01-06]. Dostupné z: <http://www.mubph.cz/clanek.php?id=415>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CZ	Cizí zdroje
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DM	Dlouhodobý majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
ECIIA	European Confederation of Institutes of Internal Auditing
EU	Evropská unie
IA	The Institute of Internal Auditors
MF	Ministerstvo financí
MŠ	Mateřská škola
OA	Oběžná aktiva
OSS	Organizační složky státu
p. H.	Pod Hostýnem
RÚSC	Rozpočet územních samosprávných celků
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SF	Státní fond
SR	Státní rozpočet
ÚSC	Územní samosprávný celek
ZŠ	Základní škola
ZŠ TGM	Základní škola Tomáše Garrigua Masaryka

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1 Nepřímá metoda Cash Flow [Knápková, 2010, s. 50]</i>	<i>17</i>
<i>Obrázek 2 Schéma finanční kontroly [Zdroj vlastní]</i>	<i>20</i>
<i>Obrázek 3 Znak města Bystřice pod Hostýnem [Znak města, 2010]</i>	<i>34</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1 Přírůstek a úbytek obyvatelstva v roce 2010 [Risy.cz - Obce - Bystřice pod Hostýnem]</i>	<i>35</i>
<i>Tabulka 2 Procentuální vyjádření analýzy DFM [Zdroj vlastní]</i>	<i>38</i>
<i>Tabulka 3 Pohyby na účtech oběžných aktiv [Zdroj vlastní]</i>	<i>40</i>
<i>Tabulka 4 Rozdíly rozvahového vyjádření stálých aktiv [Zdroj vlastní]</i>	<i>41</i>
<i>Tabulka 5 Výdaje rozpočtu 2009[Zdroj vlastní]</i>	<i>48</i>
<i>Tabulka 6 Příjmy rozpočtu 2010 [Zdroj vlastní]</i>	<i>49</i>
<i>Tabulka 7 Výdaje [Zdroj vlastní]</i>	<i>50</i>
<i>Tabulka 8 Náklady a výnosy roku 2010 [Zdroj vlastní]</i>	<i>51</i>
<i>Tabulka 9 Poměrové ukazatele [Zdroj vlastní]</i>	<i>55</i>
<i>Tabulka 10 Rentabilita [Zdroj vlastní]</i>	<i>57</i>

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1 Vertikální analýza oběžných aktiv pro rok 2008 a 2009 [Zdroj vlastní]</i>	39
<i>Graf 2 Srovnání oběžných aktiv v rozvaze 2009 a 2010 [Zdroj vlastní]</i>	42
<i>Graf 3 Vlastní zdroje krytý stálých a oběžných aktiv [Zdroj vlastní]</i>	43
<i>Graf 4 Vertikální analýza cizích zdrojů [Zdroj vlastní]</i>	45
<i>Graf 5 Příjmy rozpočtu roku 2008 [Zdroj vlastní]</i>	46
<i>Graf 6 Výdaje rozpočtu roku 2008 [Zdroj vlastní]</i>	47
<i>Graf 7 Vývoj čistého pracovního kapitálu [Zdroj vlastní]</i>	53
<i>Graf 8 Likvidita [Zdroj vlastní]</i>	56

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: Vývojový diagram postupu hodnocení vnitřního kontrolního systému při finančním auditu

PŘÍLOHA P II: Závazný vzor – Přehled o peněžních tocích

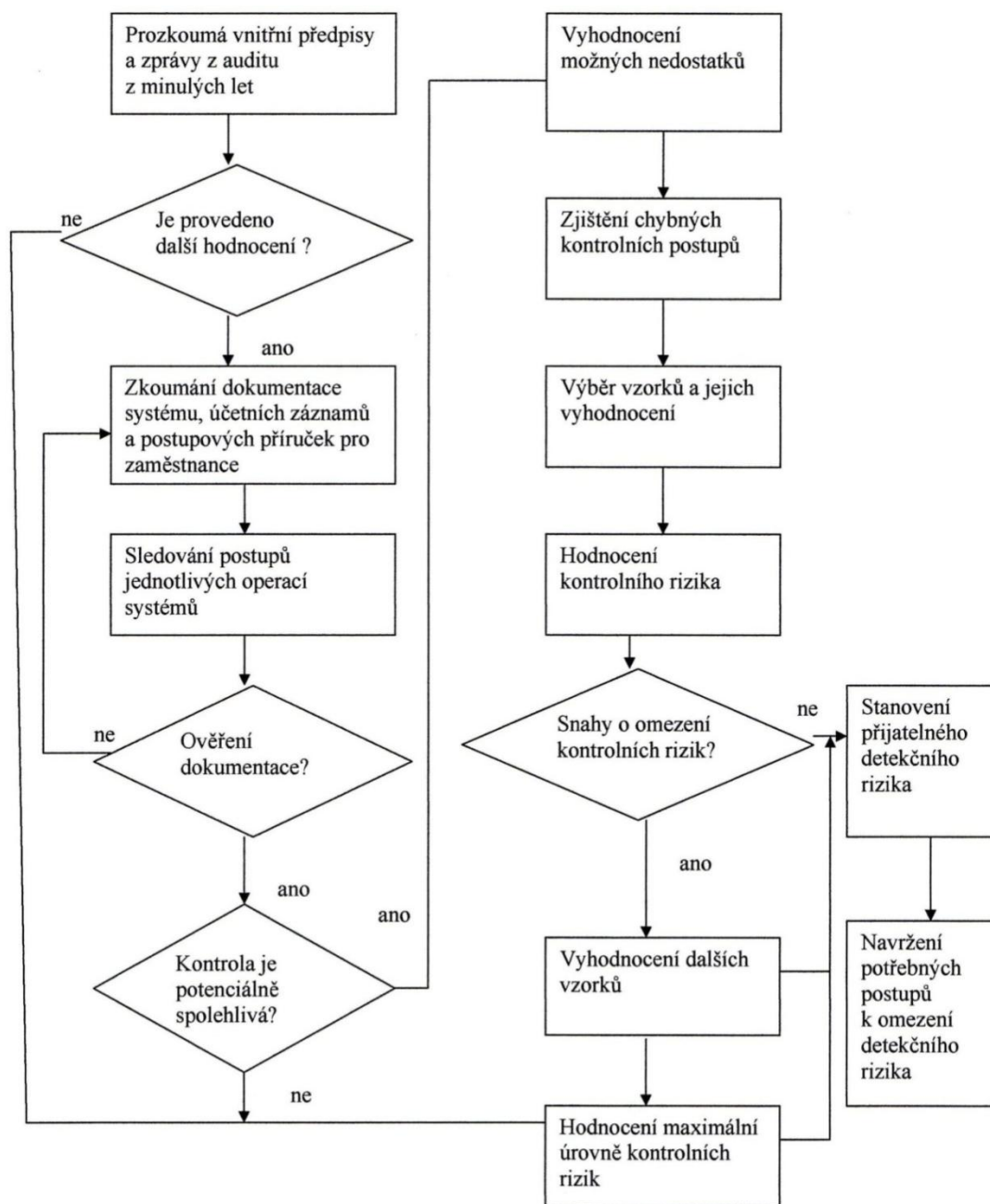
PŘÍLOHA P III: Návrh programu finančního auditu

PŘÍLOHA P IV: Dotazník k rozpočtu

PŘÍLOHA P V: Dotazník k účetním výkazům

PŘÍLOHA P VI: Organizační schéma města Bystřice p. H. rok 2010

PŘÍLOHA P I: VÝVOJOVÝ DIAGRAM POSTUPU HODNOCENÍ VNITŘNÍHO KONTROLNÍHO SYSTÉMU PŘI FINANČNÍM AUDITU

(Ministerstvo financí České republiky: Příloha č. 2 – Vývojový diagram – (CHJ – 3))

PŘÍLOHA P II: ZÁVAZNÝ VZOR – PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH

 Příloha č. 3 - Přehled o peněžních tocích
 ZÁKLADNÍ
Název, sídlo, právní forma a předmět činnosti účetní jednotky, IČ
sestavený k
(v tis. Kč)

Číslo položky	Název položky	Účetní období
P.	Stav peněžních prostředků k 1. lednu	
A.	Peněžní toky z provozní činnosti	součet Z. + A.I. + A.II. + A.III. + A.IV.
Z.	<i>Výsledek hospodaření před zdaněním</i>	
A.I.	<i>Úpravy o nepeněžní operace (+/-)</i>	součet A.I.1. až A.I.6.
A.I.1.	Odpisy dlouhodobého majetku	
A.I.2.	Změna stavu opravných položek	
A.I.3.	Změna stavu rezerv	
A.I.4.	Zisk (ztráta) z prodeje dlouhodobého majetku	
A.I.5.	Výnosy z dividend a podílů na zisku	
A.I.6.	Ostatní úpravy o nepeněžní operace	
A.II.	<i>Peněžní toky ze změny oběžných aktiv a krátkodobých závazků (+/-)</i>	součet A.II.1. až A.II.4.
A.II.1.	Změna stavu krátkodobých pohledávek	
A.II.2.	Změna stavu krátkodobých závazků	
A.II.3.	Změna stavu zásob	
A.II.4.	Změna stavu krátkodobého finančního majetku	
A.III.	<i>Zaplacená daň z příjmů včetně doměrků (-)</i>	
A.IV.	<i>Přijaté dividendy a podíly na zisku</i>	
B.	Peněžní toky z dlouhodobých aktiv	součet B.I. + B.II. + B.III. + B.IV. + B.V.
B.I.	<i>Výdaje na pořízení dlouhodobých aktiv</i>	
B.II.	<i>Výdaje na půjčky osobám ve skupině</i>	
B.III.	<i>Příjmy z prodeje dlouhodobých aktiv</i>	součet B.III.1. až B.III.4.
B.III.1.	Příjmy z privatizace státního majetku	
B.III.2.	Příjmy z prodeje majetku Pozemkového fondu České republiky	
B.III.3.	Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku určeného k prodeji	
B.III.4.	Ostatní příjmy z prodeje dlouhodobých aktiv	
B.IV.	<i>Příjmy z vrácených půjček osobám ve skupině</i>	
B.V.	<i>Ostatní peněžní toky z dlouhodobých aktiv (+/-)</i>	
C.	Peněžní toky z vlastního kapitálu, dlouhodobých závazků a dlouhodobých pohledávek	součet C.I. + C.II. + C.III.
C.I.	<i>Peněžní toky vyplývající ze změny vlastního kapitálu (+/-)</i>	
C.II.	<i>Změna stavu dlouhodobých závazků (+/-)</i>	
C.III.	<i>Změna stavu dlouhodobých pohledávek (+/-)</i>	
F.	Cellková změna stavu peněžních prostředků	součet A. + B. + C.
R.	Stav peněžních prostředků k okamžiku sestavení mezitímní účetní závěrky nebo k rozvahovému dni (z rozvahy účetní jednotky a zároveň podle vzorce: $R. = P. + F.$)	

Okamžik sestavení: _____
 Podpisový záznam: _____

(Vyhláška 410/2009, 2009)

PŘÍLOHA P III: NÁVRH PROGRAMU FINANČNÍHO AUDITU

Příloha č. 1

Návrh programu finančního auditu

Auditovaná oblast	Ověřování skutečností	Druh ověření	Analýzy	Výsledky	Odpovídá Termín
1) skladování zásob	<ol style="list-style-type: none"> 1) účetní závěrka 2) inventarizace¹ 3) skladová evidence zásob 4) postupy při pohybu zásob 5) operativní evidence zásob 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržování postupů při pohybu zásob • inventurní soupisy zásob • vypořádání inventarizačních rozdílů • zda pohyby zásob jsou evidovány v skladové evidenci • namátkově provedená fyzická inventura zásob 	<ol style="list-style-type: none"> 1) stanovených postupů uvedených v příslušném předpisu s porovnáním odpovídajícího kontrolního vzorku dokladů (výdejka, příjemka) 2) náležitostí a podpisů inventurních soupisů 3) inventurního zápisu zjištěného počtu, výše a návrhu vypořádání inventarizačních rozdílů a porovnání se skutečným vypořádáním inventarizačních rozdílů 4) zápisů ve skladové evidenci u kontrolního vzorku na místě 5) kontrolního vzorku skladové evidence se skutečností na místě 	<ol style="list-style-type: none"> 1) dodržování vnitřního předpisu souvisejícího se skladováním zásob 2) úplnost inventurních soupisů 3) vypořádání inventarizačních rozdílů 4) úplná/neúplná evidence 5) zjištění možných rozdílů mezi evidencí a skutečným stavem 	Pan Příkryl Termín: 6.6.200x

¹ Vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků

(Ministerstvo financí České republiky: Příloha č. 1 - Návrh programu auditu - (CHJ - 3))

PŘÍLOHA P IV: DOTAZNÍK K ROZPOČTU

Příloha č. 4

Dotazník k rozpočtu

Otázka	Odpověď Ano/Ne	Poznámka	Provedl
Postupuje organizace podle a) zákona č.218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů ? b) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů ?			
Jsou rozepsané ukazatele schváleného rozpočtu v souladu se schváleným rozpočtem?			
Byly změny rozpočtu prováděny rozpočtovými opatřeními?			
Byly při realizaci rozpočtových opatření dodrženy právní předpisy?			
Byla rozpočtová opatření zdůvodněna?			
V případě, že bylo čerpáno bez potřebného rozpočtového opatření, odhalil tyto nedostatky vnitřní kontrolní systém?			
Byla realizována náprava při zjištění nedostatků vnitřním kontrolním systémem?			
Používá organizace platnou rozpočtovou skladbu ¹ jako analytiku peněžních operací?			
Třídí organizace své příjmy a výdaje v souladu s rozpočtovou skladbou na položkovou (druhovú třídění)?			
Byl výběrový vzorek správně zařazen podle rozpočtové skladby? (Výběrový vzorek si interní auditor stanovuje podle cíle finančního auditu a mapy rizik.)			
Byly vypracovány finanční výkazy za organizaci?			
Mají finanční výkazy veškeré náležitosti?			
Byl v plné výši čerpán rozpočet výdajů po změnách?			
Byla překročena skutečnost příjmů a výdajů oproti rozpočtu po změně?			
Bylo překročení příjmů a výdajů rozpočtu po změnách zdůvodněno?			
Bylo nečerpání výdajů rozpočtu po změnách zdůvodněno?			
Byl závěrečný účet zpracován v odpovídajícím rozsahu?			

¹ Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

PŘÍLOHA P V: DOTAZNÍK K ÚČETNÍM VÝKAZŮM

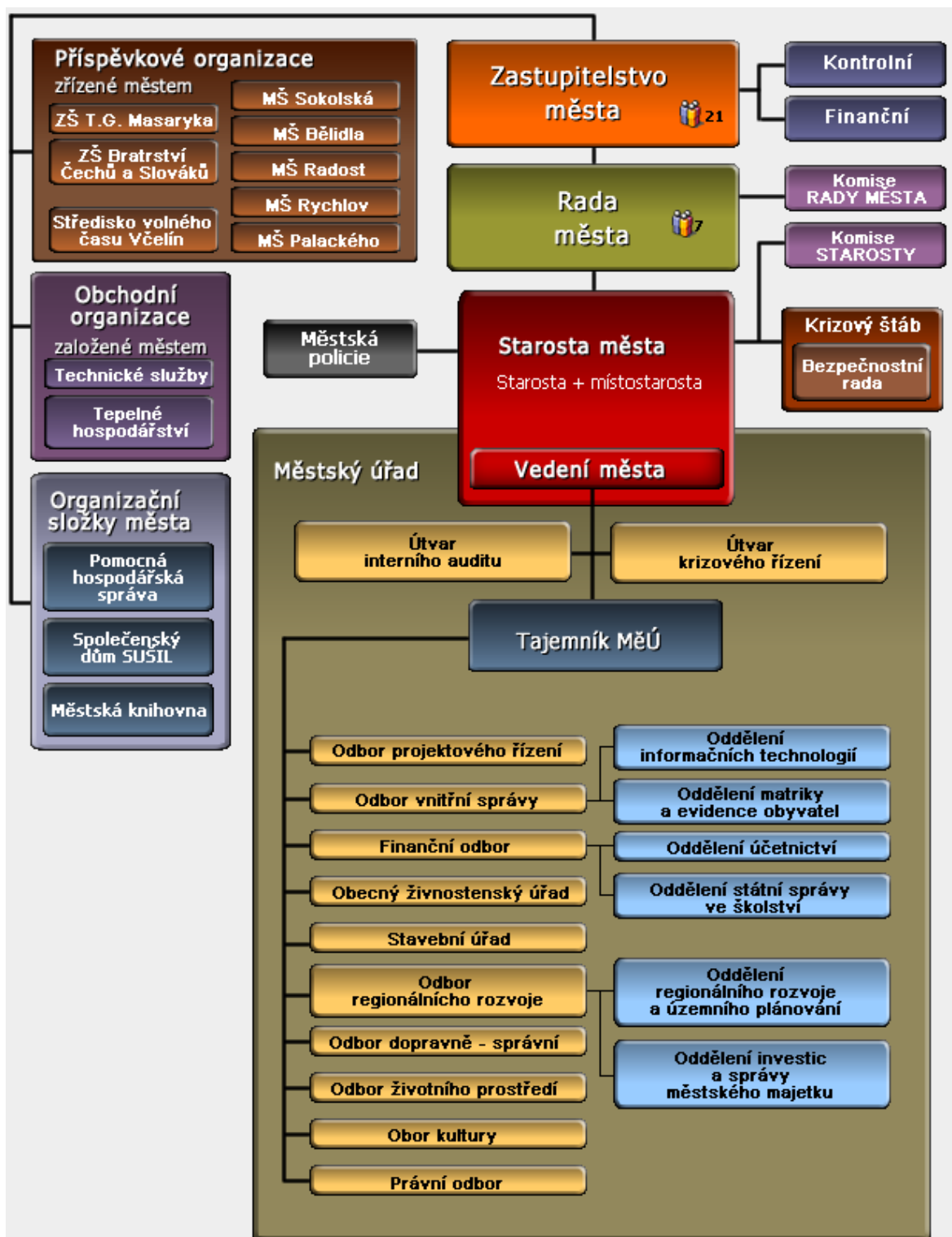
1

Příloha č. 5

Dotazník k účetním výkazům

Otázka	Odpověď Ano/Ne	Poznámka	Provedl
Postupuje auditovaný subjekt podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů?			
Postupuje organizace podle : a) vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění pozdějších předpisů b) Českých účetních standardů pro některé vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění pozdějších předpisů?			
Má organizace zpracovány výkazy a) rozvaha (bilance) b) výkaz zisku a ztráty c) příloha d) přehled o peněžních tocích e) přehled o změnách vlastního kapitálu?			
Mají výkazy veškeré náležitosti podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů, podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění pozdějších předpisů a podle Českých účetních standardů pro některé vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění pozdějších předpisů: a) rozvaha b) výkaz zisku a ztráty c) příloha d) přehled o peněžních tocích e) přehled o změnách vlastního kapitálu?			
A. Rozvaha (Bilance)			
Rovnájí se aktiva a pasiva v rozvaze? a) stav k 1. 1. xxxx b) stav k 31. 12. xxxx			
Jsou totožné údaje v rozvaze k 31.12. předchozího roku s údaji k 1.1. následujícího roku?			
Došlo k nárůstům nebo úbytkům u jednotlivých položek výběrového vzorku v období od 1.1. do 31.12. příslušného roku?			

**PŘÍLOHA P VI: ORGANIZAČNÍ SCHEMA MĚSTA BYSTRICE P. H.
ROK 2010**

(Organizační struktura města a MěÚ, 2009)